

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรยวภาษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 : ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ประวัติความเป็นมาของกิจการยวภาษา การใช้หลักสูตรและบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรยวภาษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของยวภาษา

คำว่า "ยวภาษา" หมายถึงเยาวชนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 8-25 ปี ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกยวภาษา ซึ่งแต่เดิมคำว่า "ยวภาษา" มีชื่อเรียกว่า "อนุสภภาษา" และเปลี่ยนชื่อมาเป็น "อนุภาษา" หมายถึงสมาชิกอนุภาษาดชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 8-18 ปี ต่อมาสันนิบาตสภาภาษาได้ขยายอายุสมาชิกอนุภาษาดออกไปถึง 25 ปี สภภาษาชาวไทยจึงได้ปฏิบัติตาม และได้เปลี่ยนชื่อเรียกจากอนุภาษาด เป็นยวภาษาด

ประวัติและความเป็นมาของยวภาษา

ความเป็นมาของยวภาษา

กิจการยวภาษาด เป็นกิจการหนึ่งของสภาภาษา ที่เกิดขึ้นโดยมติของที่ประชุมกรรมการใหญ่สันนิบาตสภาภาษา เมื่อปี พ.ศ. 2464 ที่ว่ากิจการของสภาภาษาในยามสงบศึกษาที่พึงกระทำมี 3 ข้อคือ

1. อนามัยศึกษา
2. การประชานามัยพิทักษ์
3. การอนุสภภาษา

ดังนั้นสภาภาษาประจำชาติต่างๆ ที่เป็นสมาชิกสันนิบาตสภาภาษาได้นำมติของที่ประชุมไปปฏิบัติ คือจัดตั้งอนุสภภาษาและดำเนินงานให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของแต่ละประเทศ โดยที่สภาภาษาไทยหรือสภาภาษาสยามขณะนั้นได้เข้าเป็นสมาชิกของสันนิบาตสภาภาษา เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2464 จึงรับมติของที่ประชุมกรรมการใหญ่สันนิบาตสภาภาษาไปจัดตั้งอนุสภภาษาขึ้นในประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2465 สภาภาษาประเทศต่างๆ ได้จัดตั้งอนุสภภาษาขึ้น 20 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย (ม.ร.ว.พัฒนาไชย ไชยันต์ 2528 : 13)

ความเป็นมาของยูวกาชาดไทย

กิจการยูวกาชาดไทยได้เริ่มจัดตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2465 โดยที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต (พระยศในขณะนั้น) อุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาดสยามได้ทรงมีพระราชดำริว่า

ด้วยในชั้นหลังนี้ สภาภาษาต่างประเทศได้ดำริจัดตั้งสภาภาษาเด็กขึ้น เรียกตามภาษาอังกฤษว่า Junior Red Cross เกือบกล่อม เด็กอายุไม่เกิน 18 ปี เป็นสมาชิก ด้วยความประสงค์ที่จะปลูกฝังเพาะนิสัยให้มีความเมตตากรุณาต่อมนุษยชาติ ให้เป็นพลเมืองดี มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชนหมู่มาก ให้รู้จักทำการงานให้เป็นกิจจะลักษณะ ดังนี้ เป็นต้น ปรากฏว่ามีผลดีจนประเทศอื่นๆ ได้จัดตั้งขึ้นบ้างหลายประเทศแล้ว ส่วนสันนิบาตสมาคมสภาภาษาซึ่งสภาภาษาของเราเป็นสมาชิกอยู่ด้วยสภาพหนึ่งนั้น ก็ได้ตกลงยกย่องวิธีการอันนี้ว่าเป็นสิ่งซึ่งควรจัดตั้งขึ้นทุกสภา และวางลงไว้เป็นส่วนหนึ่งแห่งโปรแกรมกิจการของสมาคมอันพึงจะกระทำในยามปกตินั้นด้วย อาศัยเหตุผลดังกล่าวแล้วนี้ เห็นว่าบัดนี้ถึงเวลาแล้วที่สภาภาษาดสยามจะต้องกระตือรือร้นจัดตั้งสภาภาษาสำหรับเด็กขึ้นบ้าง ซึ่งควรจะเรียกว่า อนุสภาภาษาดสยาม เพื่อจะได้เป็นที่เชิดชูเกียรติของบ้านเมืองในการที่ดำเนินการทันสมัยของโลก ไม่น่าหลัง กรรมการสภาภาษาพิจารณาเห็นว่า การจัดตั้งอนุสภาภาษาดนั้นต้องยึดเอาเด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ เป็นที่ตั้ง เช่นเดียวกับนานาประเทศทำอยู่ ... (กรมพลศึกษา 2486: 4)

จากพระราชดำรินี้ พระองค์ทรงมีลายพระหัตถ์ เชิญเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ เจ้าพระยารามราชนพ และนายแพทย์ เอ็ม. อี. บาร์นส์ มาปรึกษาหารือกันในการที่จะก่อตั้งอนุสภาภาษา ซึ่งบุคคลทั้ง 4 ท่านที่กล่าวมานี้ 2 ท่านแรกเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการ คือ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีท่านเป็นเสนาบดีกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ส่วนพระยาไพศาลศิลปศาสตร์เป็นปลัดชุลฉลอง หรือตำแหน่งปลัดกระทรวงในปัจจุบัน และอีก 2 ท่านนั้น เป็นฝ่ายสภาภาษาไทย คือ เจ้าพระยารามราชนพท่านมีตำแหน่งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสภาภาษาดสยามและนายแพทย์ เอ็ม. อี. บาร์นส์ มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองอนามัยของสภาภาษา การที่พระองค์ทรงโปรดให้ฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการมาร่วมปรึกษารื้อกับฝ่ายสภาภาษา เพราะพระองค์ทราบว่า เมื่อก่อตั้งอนุสภาภาษาขึ้นแล้ว สภาภาษาดสยามฝ่ายเดียวจะไม่สามารถทำให้กิจการอนุสภาภาษาเจริญขึ้นไปได้ดี จำเป็นต้องอาศัยกระทรวงศึกษาธิการมาช่วยสนับสนุนอีกทางหนึ่ง พระองค์จึงได้เชิญทั้งสองฝ่ายมาประชุมปรึกษารื้อ ซึ่งผลของการประชุม นายแพทย์ เอ็ม. อี. บาร์นส์ ได้รวบรวมความคิดเห็นและจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อองค์อุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาดสยาม (ม.ร.ว.พัฒนาไชย ไชยันต์ 2528: 14)

จากรายงานบันทึกความคิดเห็นวิธีการที่จะก่อตั้งอนุสภาภาษาของนายแพทย์

เอ็ม. อี. บาร์นส์ มีสาระสำคัญดังนี้

1. ประโยชน์ของการจัดตั้งอนุสภากาชาด เช่นเดียวกับการกาชาดคือ ให้มีความ เมตตากรุณาช่วย เหลือแก่เพื่อนมนุษย์ที่ทุกข์ยาก อันประโยชน์ของอนุสภากาชาดมุ่งอบรม จิตใจให้มีความ เมตตากรุณาตั้งแต่ในปฐมวัยแห่งชีวิตมนุษย์ เพราะวัยนี้เป็นวัยที่กำลังรับ เอา คุณธรรมทั้งหลายไว้ได้อย่างดีเยี่ยม

2. สาเหตุที่ควรมีอนุสภากาชาดเพราะ

2.1 เป็นประโยชน์แก่ตัวเด็กเอง ให้เป็นผู้มีใจเมตตากรุณา

2.2 เป็นประโยชน์แก่หมู่คณะ คือเด็กที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างดีแล้ว สามารถนำความ เจริญก้าวหน้ามาสู่หมู่คณะได้

2.3 เป็นประโยชน์แก่ชาติ เช่นในระหว่างสงครามพวกเด็กๆ ได้ช่วย กันทำผ้าพันแผลและเย็บปักถักร้อย และทำเครื่องใช้ต่างๆ สำหรับโรงพยาบาล

2.4 เป็นประโยชน์แก่สภากาชาด การที่ประชาชนจะให้การอุดหนุน สภากาชาดเพียงใด เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรมตั้งแต่เด็กๆ แล้ว เมื่อเติบโต เป็นผู้ใหญ่จะได้เห็นประโยชน์ของสภากาชาด

2.5 ประเทศอื่นๆ ได้ทำมาแล้วเป็นผลสำเร็จ ควรที่กรุงเทพฯ จะเริ่ม จัดทำบ้าง และการริเริ่มจัดทำในระยะนี้จะเป็นโอกาสอันดีที่จะบำรุงกิจการนี้ให้เจริญขึ้นไป พร้อมๆ กับประเทศอื่นๆ

3. วิธีการจัดตั้งอนุสภากาชาดขึ้นในกรุงเทพฯ นั้น ควรจะร่วมมือกับการ ลูกเสือ เพราะมีความมุ่งหมายร่วมกันอยู่มาก หากมีวิธีใดที่จะร่วมมือกันได้ก็นำเอาความ มุ่งหมายของอนุสภากาชาด เข้าไปรวมกับการลูกเสือ และเมื่อเป็นเช่นนั้นคนในคณะลูกเสือทั้งหมด ก็อาจจะขึ้นทะเบียน เป็นสมาชิกอนุสภากาชาดได้ และความเป็นสมาชิกอนุสภากาชาดด้วยวิธีการ นี้มีหลักเกณฑ์การเป็นดังนี้

3.1 ทำกิจการพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่หมู่คณะ โดยสภากาชาด จะเป็นผู้กำหนดให้ทำ เช่นนางคณะทำการปราบแมลงวัน ฯลฯ

3.2 เงินบำรุงสำหรับเป็นสมาชิก โดยเสียค่าบำรุงสมาชิก 1 หรือ

2 สลึงต่อปี

สำหรับเด็กที่ไม่ได้เป็นลูกเสือ และเด็กนักเรียนหญิง กองอำนวยการแห่ง

อนุสภาภาษาจะได้จัดการส่งเสริมให้จัดตั้งหมู่คณะอนุสภาภาษาขึ้นอีก หรือส่งเสริมชักชวนให้เด็กเข้ามาเป็นสมาชิกอนุสภาภาษา (เอ็ม. อี. บาร์นส์ 2486: 1-4)

จากรายงานการบันทึกความเห็นของนายแพทย์ เอ็ม. อี. บาร์นส์ องค์กรนายกอผู้
อำนวยการสภาภาษาได้นำไปปรับสิ่งที่ประชุมกรรมการสภาภาษา และในที่สุดที่ประชุมสภา
ภาษาเห็นด้วยกับการจัดตั้งอนุสภาภาษาขึ้นในกรุงเทพฯ จึงได้ออกข้อบังคับสภาภาษาสยาม
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) ว่าด้วยอนุสภาภาษาสยาม เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2465
เรื่องจัดตั้งให้อนุสภาภาษาสยาม เป็นกองหนึ่งในกองแยกของสภาภาษา และแต่งตั้งให้
พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ เป็นผู้อำนวยการกองอนุสภาภาษาเป็นท่านแรก (กองยุวภาษา
2529: 3) ด้วยเหตุนี้การอนุสภาภาษาจึงได้เกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 มกราคม
พ.ศ. 2465

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอนุสภาภาษาสยาม

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคุณหญิงสาทิโกกุล อธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้อำนวยการอนุสภาภาษาสยาม
ได้เขียนพระปรารภว่าด้วยการอนุสภาภาษาไว้ดังนี้

อนุสภาภาษาจะช่วยทำให้เด็กหญิงชายที่เข้าเป็นอนุสภาภาษาไทยได้รับการสั่งสอน
ฝึกอบรมในสิ่งที่ดีที่จะกล่าวต่อไปนี้คือ

1. ให้รู้จักวิธีและค่าความสำคัญแห่งการบริหารร่างกายให้เป็นคนมีกำลัง
แข็งแรง ปราศจากโรคและฝึกฝนอบรมให้ใส่ใจในการนี้
2. ให้รู้หลักแห่งสุขวิทยา เช่น ในการที่จะรักษากายเรือนและโรงเรียน
ของตนให้สะอาด ปราศจากสิ่งที่จะสะสมเชื้อโรคขึ้นได้ และฝึกอบรมให้ใส่ใจในการสุขาภิบาล
ชวนช่วยทำกิจอันจักเป็นเครื่องตัดทางที่มาแห่งโรคภัยไข้เจ็บ
3. ให้รู้วิธีการปัจจุบันพยาบาล ช่วยคนที่ป่วยไข้บาดเจ็บในทันทีได้
4. ให้เป็นพลเมืองดี ช่วยกันทำการที่จะเป็นประโยชน์แก่ครอบครัวตนเอง
และแก่ชนร่วมหมู่ ร่วมคณะ ร่วมชาติ

5. อบรมให้เป็นคนใจบุญ มีเมตตากรุณาแก่เพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั่วไป แสวงหาบุญกุศลในทางบรรม เทาทุกข์คนทุพพลภาพอนาถาป่วยไข้ตกทุกข์ได้ยาก ด้วยการช่วยเหลือบำรุงน้ำใจตามวิสัยที่จะทำได้ (สวัสดี เพลงฟู 2526: 42)

เมื่อมีการตั้งกิจการสภาอนุภาษาตสยามขึ้นมา โดยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างใกล้ชิด สภาภาษาตไทย จึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการรับไปดำเนินการ โดยที่องค์อุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาตได้ขอความร่วมมือไปยัง เสนาบดีกระทรวงศึกษาธิการ คือ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ดังในปรากฏในพระราชหัตถ์เลขาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2465 มีใจความตอนหนึ่งว่า

... กิจการอันนี้ย่อมมีความสำคัญเกี่ยวเนื่องในการศึกษาและการลูก เสืออยู่ด้วย เป็นส่วนใหญ่มาก ถ้ากระทรวงศึกษาธิการได้ช่วยรับภาระอันนี้ คือช่วยอ่านวยและดำ เนินการตามความมุ่งหมายของสภาภาษาตสยาม เช่นเดียวกับที่กระทรวงศึกษาธิการได้อ่านวยและดำ เนินการลูก เสือในปัจจุบันนี้แล้ว การตั้งอนุสภาภาษาตนั้นจักเป็นผลสำเร็จและมีวิวัฒนาการอัน เป็นประโยชน์ต่อชาติและปิตุภูมิสืบไปเป็นแน่นอน สภาภาษาตสยามจึงใคร่ขอมอบภาระอันนี้แก่กระทรวงศึกษาธิการให้ดำริจัดการโดยตลอดทุกสิ่งทุกประการ กล่าวคือ การตั้งงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในกองอ่านวยการอนุสภาภาษาตอัน เป็นรายจ่ายประจำปีสภาภาษาตจะออกให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนการดูแลอ่านวยการอนุสภาภาษาตสยาม เป็นกองแยกอันหนึ่งของสภานั้น สมเด็จจอมคัสภานายิกาแห่งสภาภาษาตสยาม จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ จางวางโทพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ กรรมการของสภาภาษาตสยาม เป็นผู้อ่านวยการอนุสภาภาษาตอีกตำแหน่งหนึ่ง (สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต, พระราชหัตถ์เลขาถึง เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี)

จากเหตุผลในพระราชหัตถ์เลขา กระทรวงธรรมการหรือกระทรวงศึกษาธิการจึงมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานอนุสภาภาษาตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2465 เป็นต้นมา โดยให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับอนุสภาภาษาต จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2476 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งกองอนุภาษาตขึ้น จึงได้มอบให้กองอนุภาษาตทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับกิจการอนุภาษาตร่วมกับสภาภาษาตไทยมาจนถึงปัจจุบัน (ม.ร.ว.พัฒนาไชย ไชยันต์ 2528: 15)

การเปลี่ยนชื่อจากอนุภาษาตเป็นยวภาษาต

ในเวลาต่อมาจำนวนผู้เรียนอนุภาษาตมีจำนวนมากขึ้น แต่เป็นเพียงปริมาณเท่านั้น ส่วนคุณภาพไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ปรากฏว่านักเรียนหญิงจำนวนมากหันไปสนใจเข้าโรงเรียน

ที่มีกิจกรรมอื่น กองอนุภาษาดจึงได้พิจารณาเห็นว่ากิจการของอนุภาษาดถ้าไม่มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไปจะไม่มึนักเรียนเข้ามาเป็นสมาชิก จึงได้มีการประชุมกรรมการเจ้าหน้าที่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2520 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2520 เนื้อหาสาระของการประชุมคือ การปรับปรุงแก้ไขข้อระเบียบอนุภาษาด ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในเรื่องที่จะเปลี่ยนคำว่า "อนุภาษาด" เป็น "ยุวกาชาด" โดยเหตุผลที่ว่าสันนิบาตสภาภาษาดได้มีหนังสือแจ้งมายังสภาภาษาดทั่วโลก ให้มีการขยายอายุของสมาชิกอนุภาษาด (Junior Red Cross) ซึ่งเดิมอายุระหว่าง 8-18 ปี มาเป็นอายุระหว่าง 8-25 ปี และให้เรียกว่า Red Cross Youth สภาภาษาดไทยได้แปลมาเป็น ยุวกาชาดซึ่งผลจากการเปลี่ยนชื่อและขยายอายุสมาชิกดังกล่าว จะทำให้นักเรียนในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าเป็นสมาชิกได้ ทำให้กิจการยุวกาชาดเจริญก้าวหน้าและกว้างขวางยิ่งขึ้น (กรมพลศึกษา 2527 ก: 29) ดังนั้นกองอนุภาษาดจึงเปลี่ยนชื่อมาเป็น กองยุวกาชาดตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมพลศึกษา ให้ไว้ ณ วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2521 และตามพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 95 ตอนที่ 30 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2521 (กระทรวงศึกษาธิการ บ.ป.ป: คำชี้แจง)

วัตถุประสงค์ของยุวกาชาดสากล

วัตถุประสงค์ของยุวกาชาดตามข้อเสนอของสันนิบาตสภาภาษาดที่ว่า เพื่อฝึกให้เยาวชนรู้จักกินคืออยู่ดี ทำคนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมนั้น เป็นวัตถุประสงค์เหมือนกันทั่วโลก ได้แก่

1. เพื่อศานติสุขและมีอนามัยที่ดี (Educational for Peace and Good Health)
2. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ (Good Service)
3. มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน (International Freindship)

วัตถุประสงค์ของยุวกาชาดไทย

1. เพื่อฝึกรวมให้สมาชิกมีอุดมคติในศานติสุข
2. เพื่อให้สมาชิกมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความชำนาญในเรื่องการรักษาอนามัยของตนเองและของผู้อื่น
4. เพื่อให้สมาชิกพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์

ทางวัฒนธรรมของชาติ

5. เพื่อให้สมาชิกรู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

6. เพื่อให้สมาชิกมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

คำปฏิญาณตนของยุวกาชาดไทย

ข้อ 1 ข้าฯ จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าฯ จะเป็นมิตรกับคนทั่วไป และจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

ข้อ 3 ข้าฯ จะรักษาอนามัยตนเอง และส่งเสริมอนามัยผู้อื่น

(กรมพลศึกษา 2527 ก: 29-30)

จากประวัติความเป็นมาของกิจการยุวกาชาดไทย สรุปได้ว่า กิจการยุวกาชาดไทย ได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2465 โดยสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต องค์อุปนายกอำนวยการสภาภาษาชานเป็นผู้ดำริจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์คือ ต้องการฝึกให้นักเรียนหญิงและชาย เป็นผู้มีความดี มีใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ทำตนให้เป็นพลเมืองดี รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ให้เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการรักษาอนามัยของตนเองและผู้อื่น โดยสภาภาษาชานได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการยุวกาชาดในด้านต่างๆ เช่น การฝึกอบรมเยาวชน การจัดทำหลักสูตรยุวกาชาด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของยุวกาชาดสากลและยุวกาชาดไทย

ความเป็นมาของหลักสูตรยุวกาชาดไทย

หลักสูตรยุวกาชาดไทยได้เริ่มจัดทำขึ้นพร้อมกับการก่อตั้งกิจการยุวกาชาดไทย เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2465 ซึ่งขณะนั้นเรียกว่า อนุสภาภาษาชาน โดยสภาภาษาชานและกองยุวกาชาดเป็นผู้จัดทำ และได้ประกาศใช้ มีทั้งหมด 6 ฉบับคือ

1. หลักสูตรสมาชิกอนุสภาภาษาชาน พุทธศักราช 2465

ตามข้อบังคับของสภาภาษาชาน แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 ว่าด้วย อนุสภาภาษาชานสยาม ได้กำหนดสมาชิกอนุสภาภาษาชานเป็น ชั้นเอก ชั้นโท และชั้นตรี โดยผู้สมัคร เข้าเป็นสมาชิกในชั้นแรกต้อง เป็นสมาชิกชั้นตรี และเมื่อสอบไล่ได้ตามหลักสูตรจึงจะเลื่อน เป็นสมาชิกชั้นโท

และชั้น เอกตามลำดับ ซึ่ง เนื้อหาวิชาที่สมาชิกแต่ละชั้นต้องเรียนและปฏิบัติมีดังนี้

สมาชิกชั้นตรี	สมาชิกชั้นโท	สมาชิกชั้นเอก
1. ความรู้ทั่วไป	1. ความรู้ทั่วไป	1. ความสามารถด้านการสอนสมาชิก ตั้งแต่ชั้น โทลงมา
2. การพยาบาล	2. การพยาบาล	2. บำเพ็ญประโยชน์ไม่น้อยกว่าปีละ 200 ครั้ง
3. การบ้าน	3. การ เรือน	3. ช่วยแพทย์ทำปัจจุบันพยาบาลได้
4. การช่วยเหลือ	4. การช่วยเหลือ	4. ว่ายน้ำและช่วยคนตกน้ำได้
		5. รู้ภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่ง พอเขียนจดหมายง่ายๆได้พอเข้าใจ
		6. การครัว
		7. การเพาะปลูก
		8. การประดิษฐ์ดอกไม้สด

การสอบไล่เลื่อนชั้นทำปีละครั้ง และการเก็บเงินค่าบำรุงนั้นสมาชิกอนุสภากาชาด
เสียเงินค่าบำรุงปีละไม่เกิน 50 สตางค์ (สภากาชาดสยาม 2474: 13-29)

2. หลักสูตรอนุกาชาด พุทธศักราช 2492

ด้วยหลักสูตรสมาชิกอนุสภากาชาด พ.ศ. 2465 ได้ใช้มาเป็นเวลานานถึง 27 ปี
สภากาชาดไทยจึงได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรอนุกาชาดให้เหมาะสมกับกาลสมัย ด้วยการ
จัดทำหลักสูตรอนุกาชาด พุทธศักราช 2492 โดยอาศัยข้อบังคับสภากาชาดไทยว่าด้วยการ
อนุกาชาด แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 กำหนดให้สมาชิกอนุกาชาดมี 4 ชั้นคือ ชั้นตรี ชั้นโท
ชั้นเอก และชั้นพิเศษ และวิชาที่สมาชิกแต่ละชั้นเรียนมีดังนี้คือ

สมาชิกชั้นตรี	สมาชิกชั้นโท	สมาชิกชั้นเอก
1. สุขศึกษา	1. ประวัติภาษาชาติ	1. สุขศึกษา
2. การป้องกันอุบัติเหตุ	2. สุขศึกษา	2. การป้องกันอุบัติเหตุ
3. การช่วยเหลือ	3. การป้องกันอุบัติเหตุ	3. การเรียน
	4. การเรียน	4. การสอน
	5. การว่ายน้ำ	5. การว่ายน้ำและการช่วย คนตกน้ำ
		6. การช่วยเหลือ

สมาชิกชั้นพิเศษ ให้สมาชิกบำเพ็ญประโยชน์

การสอบไล่เลื่อนชั้น ให้ทำปีละ 1 ครั้ง ส่วนเวลาสอบแล้วแต่จะสะดวกหรืออาจสอบพร้อมกับ การสอบไล่ประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับการเลื่อนชั้นสมาชิกใหม่ต้องเป็นอนุสมาชิกชั้นตรีก่อน และเมื่อสอบวิชาตามหลักสูตรสมาชิกชั้นตรี โท เอก ได้แล้ว จึงจะเลื่อนชั้นในอันดับนั้นต่อไปได้ (สภากาชาดไทย 2493: 4-40)

3. หลักสูตรอนุภาษาชาติพุทธศักราช 2505

ในปี พ.ศ. 2503 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ซึ่งในหลักสูตรประถมศึกษาฉบับนี้ได้ระบุว่า "โรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรม ลูกเสือ อนุภาษาชาติ หรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ นอกเวลาเรียนที่กำหนดไว้อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง" (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525: 362) ทำให้การเรียนการสอนวิชา ลูกเสือและอนุภาษาชาติที่เคยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ใช้เวลาเรียนในชั่วโมงและมีคะแนนสอบไล่ ต้องเปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ไม่มีการนำคะแนนไปรวมในการสอบไล่ปลายปี กอง อนุภาษาชาติและสภากาชาดไทยจึงได้จัดทำหลักสูตรอนุภาษาชาติ พุทธศักราช 2505 ขึ้นมา โดยให้ เหตุผลว่า หลักสูตรอนุภาษาชาติ พ.ศ. 2492 ได้ใช้มาเป็นเวลานาน สมควรจะได้รับปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมและให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ดังนั้น อาศัย ความตามข้อ 117 แห่งข้อระเบียบคณะกรรมการเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทย พ.ศ. 2503

กองอนุชาตจึงออกคำสั่งกองอนุชาตที่ 1/2505 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2505 ประกาศใช้
หลักสูตรอนุชาต พ.ศ.2505 ซึ่งหลักสูตรกำหนดสมาชิกเป็น อนุชาตชั้นตรี อนุชาตชั้นโท
และอนุชาตชั้นเอก เนื้อหาวิชาที่สมาชิกต้องเรียนมีดังนี้ (กองอนุชาต 2505: 5-15)

1. ประวัติศาสตร์สากล] อนุชาต ชั้นตรี] อนุชาต ชั้นโท] อนุชาต ชั้นเอก การว่ายน้ำ และช่วยคนตกน้ำ
2. สุขศึกษา			
3. การปฐมพยาบาล			
4. สวัสดิศึกษา			
5. คหกรรมศาสตร์			
6. การว่ายน้ำ			
7. การช่วยเหลือ			

4. หลักสูตรอนุชาต พุทธศักราช 2508

ด้วยหลักสูตรอนุชาต พ.ศ. 2505 ได้แบ่งระดับสมาชิกอนุชาตเป็น ชั้นตรี
ชั้นโท และชั้นเอก สร้างความยุ่งยากแก่ครูผู้สอน "คือครูผู้สอนจะต้องทำทะเบียนว่านักเรียนคน
ใดเป็นอนุชาตชั้นตรี และเรียนอยู่ในชั้นใดบ้าง ซึ่งสมาชิกอนุชาตชั้นตรีอาจเรียนอยู่ชั้น
มัธยมปีที่ 3 แทนที่จะเป็นมัธยมปีที่ 1 เพราะสอบวิชาอนุชาตไม่ผ่านเมื่อปีก่อนๆ จึงทำให้
การเรียนการสอนอนุชาตไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควร" (อภิรักษ์ วงษ์ศิริ, สัมภาษณ์) ขณะ
เดียวกันกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้วิชาลูกเสือและอนุชาตเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ไม่มี
คะแนนไปรวมในการสอบไล่ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2506 กองอนุชาตจึงจัดประชุมสัมมนาเพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยเชิญอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และผู้ทรงคุณวุฒิจากที่ต่างๆ จำนวนมาก
มาร่วมปรึกษาหารือแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสำเร็จออกมาเป็นร่างหลักสูตร
อนุชาตปี พ.ศ. 2507 และนำไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2507 หลังจากนั้นได้นำหลักสูตร
อนุชาต พ.ศ.2505 และร่างหลักสูตรอนุชาตปี พ.ศ.2507 มาปรับปรุงแก้ไข และรวมสิ่งที่
เห็นว่าดี เหมาะสม เข้าไว้เป็นหลักสูตรฉบับใหม่ คือหลักสูตรอนุชาต พุทธศักราช 2508 ซึ่ง
หลักสูตรฉบับนี้มีสิ่งเปลี่ยนแปลงคือ (งานวิชาการ 2524: 14)

- ก. ยกเลิกอนุชาตชั้นตรี โท เอกและพิเศษ
- ข. ส่งเสริมหลักสูตรให้มีการปฏิบัติมากขึ้น
- ค. นักเรียนชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป จนจบชั้นของโรงเรียน

สมัคร เป็นสมาชิกภาษาชาติได้

ง. นักเรียนสมัคร เป็นสมาชิกโดยสมัครใจ ไม่มีการบังคับ เพราะเป็นกิจกรรม
เลือกในหลักสูตร

ดังนั้น กองอนุภาชาติจึงได้ออกคำสั่งกองอนุภาชาติที่ 4/2508 ลงวันที่ 8 มิถุนายน
2508 โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 117 แห่งข้อระเบียบคณะกรรมการเจ้าหน้าที่สภาภาษา
พุทธศักราช 2503 ประกาศใช้หลักสูตรอนุภาชาติ 2508 ดังรายละเอียดต่อไปนี้
(อภิสิทธิ์ วงษ์ศิริ 2528: 7-8)

1. วิชาทั่วไป

- 1.1 การภาษาแม่แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ การภาษา 1, 2, 3
- 1.2 สุขศึกษาแบ่งเป็น
 - 1.2.1 อนามัย 1, 2, 3
 - 1.2.2 สวัสดิศึกษา 1, 2, 3
 - 1.2.3 ปฐมพยาบาล 1, 2, 3
- 1.3 คหกรรมศาสตร์ แบ่งเป็น คหกรรมศาสตร์ 1, 2, 3
- 1.4 การพยาบาลในเคหะสถาน แบ่งเป็นการพยาบาลในเคหะสถาน 1, 2

2. วิชาพิเศษ

- 2.1 การว่ายน้ำ แบ่งเป็นการว่ายน้ำ 1, 2, 3
- 2.2 วิชาที่เลี้ยง
- 2.3 การอยู่ค่ายพักแรม แบ่งเป็นการอยู่ค่ายพักแรม 1, 2

การจัดชั้นเรียนให้แบ่งตามอายุของสมาชิกดังนี้

1. อนุภาชาติ 1 อายุระหว่าง 8 - 10 ปี (ป.1 - ป.4)
2. อนุภาชาติ 2 อายุระหว่าง 11 - 13 ปี (ป.5 - ป.7)
3. อนุภาชาติ 3 อายุระหว่าง 14 - 16 ปี (ม.1 - ม.3)
4. อนุภาชาติ 4 อายุ 17 - 18 ปี ให้ฝึกการบำเพ็ญประโยชน์

5. แนวการจัดกิจกรรมยูวภาษาต พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา

ด้วยปี พ.ศ. 2520 แผนการศึกษาแห่งชาติได้เปลี่ยนระบบการศึกษาจาก 7-3-2 เป็น 6-3-3 และในปี พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีผลทำให้ยูวภาษาตที่เคยเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรต้องเปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจะเลือกเรียนได้ในกิจกรรมสร้างนิสัยในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ประกอบกับ หลักสูตรอนุภาษาต พ.ศ. 2508 ได้ใช้มาเป็นเวลานานถึง 13 ปี มีความไม่เหมาะสมกับสภาพ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง กองยูวภาษาตจึง แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นคณะหนึ่ง ทำการพิจารณา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรยูวภาษาตให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในขณะนั้น ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้จัดทำแนวการสอนกิจกรรมยูวภาษาตขึ้น และนำไปทดลองใช้ในโรงเรียนต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและในเขตการศึกษา 5 ในปีการศึกษา 2523 และได้นำผลจากการทดลองมา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดีขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2525 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้ "แนวการจัดกิจกรรมยูวภาษาต พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา" สำหรับให้สมาชิก ยูวภาษาตได้เลือกเรียน ซึ่งการใช้คำว่า "แนวการจัดกิจกรรมยูวภาษาต" แทนคำว่า "หลักสูตรยูวภาษาต" นั้น เนื่องจาก "กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ด้วยวิชายูวภาษาตเป็น กิจกรรม สมควรใช้ชื่อ แนวการจัดกิจกรรมยูวภาษาต จะเหมาะสมกว่า หลักสูตรยูวภาษาต เพราะฟังดูเหมือนว่าเป็นวิชาสามัญทั่วไป" (งานวิชาการ 2525: 7)

โครงสร้างกิจกรรมยูวภาษาตตามแนวการจัดกิจกรรมยูวภาษาต พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา ได้แบ่งระดับสมาชิกยูวภาษาตออกตาม เกณฑ์ชั้นเรียนดังนี้ คือ

- เตรียมยูวภาษาต ป.1 - ป.2
- ยูวภาษาตระดับ 1 ป.3 - ป.4
- ยูวภาษาตระดับ 2 ป.5 - ป.6

เนื้อหาวิชาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ กิจกรรมวิชาทั่วไป และกิจกรรม วิชาพิเศษ

1. กิจกรรมวิชาทั่วไป เป็นวิชาที่สมาชิกยูวภาษาตแต่ละระดับต้องเรียน คือ วิชาหลักการภาษาต เสริมสุขภาพ ทักษะในครอบครัว ปฐมพยาบาลและเคหะพยาบาล
2. กิจกรรมวิชาพิเศษ ได้แก่วิชา ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์ ว่ายน้ำ การเล่นเกม จักรยาน เดินทางไกล มารยาทสังคม กิจกรรมบำเพ็ญ
ประโยชน์ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่ายพักแรมในโรงเรียน และพี่เลี้ยงเด็ก วิชา
เหล่านี้สมาชิกวุฒากาศต้องเรียนวิชาความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลือก
เรียนวิชาอื่นๆ อย่างน้อย 2 วิชา

กำหนดเวลาเรียนกิจกรรมวุฒากาศ ระดับประถมศึกษา

วิชา	จำนวนคาบที่เรียน		
	เตรียมวุฒากาศ ป.1-ป.2	วุฒากาศระดับ 1 ป.3-ป.4	วุฒากาศระดับ 2 ป.5-ป.6
กิจกรรมวิชาทั่วไป			
หลักการภาษา	20	24	18
เสริมสุขภาพ	20	36	10
ทักษะในครอบครัว	10	8	10
ปฐมพยาบาลและเคหพยาบาล	-	8	12
กิจกรรมวิชาพิเศษ	30	44	30
รวม	80	120	80

(กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป: 2-3)

6. หลักสูตรวุฒากาศระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2528

การที่ลูกเสือและวุฒากาศเป็นเพียงกิจกรรมเลือกเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 มีผลทำให้บุคคลหลายฝ่ายไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะสมาชิกลูกเสือแห่งชาติไม่
เห็นด้วยที่ให้ลูกเสือเป็นกิจกรรมเลือกเรียนที่โรงเรียนต่างๆ จะเลือกเรียนหรือไม่เลือกเรียนก็ได้
จึงเห็นสมควรให้ลูกเสือเป็นวิชาบังคับเรียนในหลักสูตรและมีหน่วยการเรียน จึงทำเรื่องเสนอ
ต่อกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้วิชาลูกเสือเข้ามาเป็นวิชาบังคับเรียน โดยให้เหตุผลว่าวิชา
ลูกเสือสอนให้คนเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ดำรงชีพอยู่และบำเพ็ญ
ประโยชน์ต่อผู้อื่น ถ้าไม่ฝึกให้คนมีวินัยตั้งแต่เด็กๆ จะไปฝึกเมื่อโตแล้วย่อมไม่เป็นผล (กระทรวง
ศึกษาธิการ ม.ป.ป: 1) และจากงานวิจัยของ สุภัทรา ฤทธิบุตร (2524 :114) พบว่า

ครูผู้สอนลูกเสือเห็นว่าควรให้วิชาลูกเสือเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนเป็นระบบ รวมทั้งให้ความสำคัญของวิชาลูกเสือเทียบเท่ากับวิชาอื่นๆ เพราะการสอนลูกเสือในปัจจุบัน จำเป็นมากที่สุด จะทำให้เด็กรู้จักความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี และการเสียสละ อันเป็น พื้นฐานที่จะทำให้เยาวชนรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่เด็กจะพึงกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อหมู่คณะ คอส์งคมที่เด็กจะได้ปฏิบัติตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ดังนั้น ในวันที่ 16 ตุลาคม 2527 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกคำสั่งให้วิชาลูกเสือเป็นวิชาบังคับ เลือกเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา และในวันที่ 19 มีนาคม 2528 ได้ออกคำสั่งที่ วก 160/2528 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรวิชาลูกเสือ และหลักสูตรวิชาผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นวิชาบังคับเลือก ซึ่งมีรายละเอียดของคำสั่งดังนี้

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรลูกเสือเป็นวิชาบังคับสำหรับในระดับ ประถมศึกษาไปแล้ว ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 552/2527 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2527 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเห็นควรกำหนดหลักสูตรวิชาลูกเสือ และหลักสูตรวิชาผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นวิชาบังคับเลือกเช่นเดียวกับหลักสูตรวิชาลูกเสือ- เนตรนารี โดยกำหนดให้สอนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ใช้คาบเวลาเรียนร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัย ซึ่งจะมีคาบเวลาเรียนในแต่ละระดับชั้นดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2 มีคาบเวลาเรียน 40 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3,4 มีคาบเวลาเรียน 60 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 มีคาบเวลาเรียน 40 คาบ

สำหรับเวลาเรียนของกิจกรรมสร้างนิสัยที่เหลืออยู่ร้อยละ 50 ให้เลือกเรียนกิจกรรม สร้างนิสัยอื่นๆ ให้เหมาะสมกับคาบเวลาเรียน

หลักสูตรวิชาลูกเสือและหลักสูตรวิชาผู้บำเพ็ญประโยชน์ซึ่งเป็นวิชาบังคับ เลือกเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ให้เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2528 ทุกชั้น (กรมพลศึกษา 2528:8)

ด้วยเหตุนี้กองลูกเสือ กรมพลศึกษา จึงจัดทำหลักสูตรลูกเสือวิชาชุดขึ้นใหม่ เพื่อให้ สอดคล้องกับคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนำแนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขและจัดทำเป็นหลักสูตรลูกเสือวิชาชุดระดับ ประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 ซึ่งหลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างระดับลูกเสือวิชาชุดและ เนื้อหาวิชา ยังคงใช้ตามแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดย เปลี่ยนจากชื่อวิชาทั่วไปเป็น วิชาลูกเสือ เป็นวิชาบังคับเรียน ส่วนวิชาพิเศษเปลี่ยนชื่อเป็นกิจกรรมลูกเสือที่โรงเรียนจะ เลือกเรียนหรือไม่เลือกเรียนก็ได้ และได้เปลี่ยนวิชา "ทักษะในครอบครัว" ซึ่งเป็นวิชาบังคับ เรียนมาเป็นวิชาเลือกเรียนในกิจกรรมลูกเสือ ในด้านเวลาเรียนได้กำหนดวิชาลูกเสือ เป็นวิชาที่ลูกเสือทุกระดับต้องเรียน โดยใช้เวลาเรียนร้อยละ 50 ของเวลาเรียนกิจกรรม

สร้างนิสัย ส่วนวิชากิจกรรมภาษาต่างประเทศเป็นวิชาที่โรงเรียนจะเลือกเรียนหรือเลือกเรียนกิจกรรมอื่นโดยใช้เวลาที่เหลืออยู่ร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัยในแต่ละระดับชั้น (อภิรักษ์ วงษ์ศิริ, สัมภาษณ์)

จากประวัติความเป็นมาของหลักสูตรภาษาต่างประเทศแต่ละฉบับ พบว่ากองภาษาต่างประเทศโดยความเห็นชอบของสภาภาษาต่างประเทศได้ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรภาษาต่างประเทศสอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาและสังคมของแต่ละสมัย เช่น ขยายอายุของสมาชิกภาษาต่างประเทศออกไปจนถึงอายุ 25 ปี หรือเปลี่ยนจากวิชาเรียนในหลักสูตรเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือเป็นกิจกรรมเลือกเรียน และเป็นวิชาบังคับเลือกเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการที่ วท160/2528 ให้ใช้หลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศเป็นวิชาบังคับเลือกเรียน โดยที่ในด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรภาษาต่างประเทศแต่ละฉบับมิได้ทำการเปลี่ยนแปลงไปมาก ยังคงให้สมาชิกเรียนเรื่อง ประวัติภาษา สุขศึกษา การอนามัย การปฐมพยาบาล และเคหพยาบาล ฯลฯ และทำกิจกรรมต่างที่เป็นการบำเพ็ญประโยชน์ เพราะต้องการฝึกให้สมาชิกภาษาต่างประเทศรู้จักรักษานามยามของตนเองและของผู้อื่น มีอุดมคติในศาสนาสืบ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม ประเทศชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์โดยทั่วไป โดยเฉพาะสมาชิกภาษาต่างประเทศที่ เป็นนักเรียนหญิงต้องการฝึกให้เป็นกุลสตรีที่ดี เป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักที่จะช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี อุตุน และขยันหมั่นเพียร

สำหรับหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นมาอย่างดีเพียงใด หากไม่มีการนำหลักสูตรไปใช้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรฉบับนั้นไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น การนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรควรให้ความสนใจ ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ถูกวิธี

การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักสูตรหรือเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ซึ่งได้มีนักการ

ศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้ คือ

ไบแชม (Beauchamp 1963: 64) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึงการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนให้ครูได้ พัฒนาการ เรียนการสอน

อวิตา จันทรา (Arvida Chandra 1977: 10) ให้ความหมายว่า การนำหลักสูตรไปใช้คือ การทดลองใช้เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคในการประเมินผล การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียนและทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

ธำรง บัวศรี (2504: 165) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึงการจัดกระบวนการ เรียนการสอน

สมิตร คุณากร (2523: 6-9) ให้ความหมายว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งรวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อเอื้ออำนวยให้ครูและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2523: 3) กล่าวถึงการใช้หลักสูตรว่า หมายถึงการใช้แผนที่วางไว้หรือพยายามปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ทั้งในด้านการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การบริหารตลอดจนการนิเทศติดตามผล

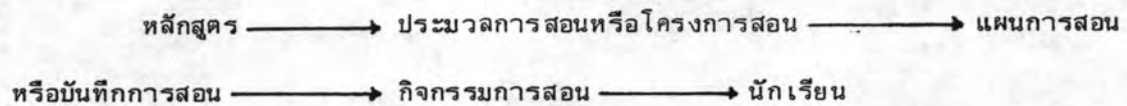
สังัด อุทรานันท์ (2527: 41) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ หรือไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ หลายประเภท เช่น การจัดทำเอกสารและคู่มือการใช้หลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการสอนตามหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

จากความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ นั้น หอสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติ ด้วยการนำเอาแผนการสอน คู่มือการใช้หลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรม และประสิทธิภาพการเรียนต่างๆ และการประเมินผล ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้

บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร และรวมถึงการบริหารการบริการหลักสูตร และการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรที่สร้างขึ้นสำเร็จโดยใช้ความพยายามและระยะเวลาอันยาวนานในการศึกษา และเขียนหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา กำหนดเวลาเรียน ตลอดจนวิธีการจัดการเรียน การสอนนั้น ย่อมจะไร้ความหมายถ้าปราศจากการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการนำหลักสูตรไปใช้ให้มี ประสิทธิภาพนั้น สุมณ อมรวิวัฒน์(ม.ป.ป: ๑) ได้กล่าวถึงแผนเดินทางของหลักสูตรมาสู่ชั้นเรียน ดังนี้

จากแผนทางเดินของหลักสูตรจะเห็นได้ว่า ประมวลการสอน หรือโครงการสอน แผนการสอน กิจกรรมการสอนนั้น เป็นสิ่งที่ควรจะต้องปฏิบัติ ต้อง เข้าใจและสามารถลงมือทำ ด้วยตนเองได้ เป็นการขยายหลักสูตรให้สมบูรณ์ และนำหลักสูตรมาใช้ให้ถูกต้องตามระบบ เป็นระเบียบและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

โดยทั่วไปการนำหลักสูตรไปใช้จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ การแปลง หลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน และการสอนของครู

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึงการตีความหมายและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร สิ่งที่ผู้นำหลักสูตรไปใช้จะต้องตีความหมายก็คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยจะต้องพิจารณาว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร จะสอนใคร ระดับไหน อย่างไร และจะต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียน หลังจากทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายตลอดจนหลักการและโครงสร้างแล้ว จะต้องกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรว่า จะให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร โดยจัดทำประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน เพื่อขยายความในหลักสูตรให้ชัดเจนมากขึ้น และอาจนำไปทำรายการสอน หรือบันทึกการสอนอย่างย่อๆ เพื่อกำหนดให้ชัดเจนลงไปว่า ชั่วโมงใดจะสอนอะไร ตอนไหน ก็คาบ และมีกิจกรรมอะไร อย่างไร เป็นต้น

2. การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ผู้บริหาร

โรงเรียนจะต้องคำนึงถึง เพราะการนำหลักสูตรไปปฏิบัตินั้นเกิดขึ้นที่โรงเรียน จึงจำเป็นจะต้องสำรวจดูปัจจัยและสภาพต่างๆ ของโรงเรียนว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนต่างๆ ต้องมีให้พร้อม การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน ประมวลการสอน โครงการสอนแบบเรียน เป็นต้น นอกจากปัจจัยที่ได้กล่าวถึงแล้วยังมีปัจจัยที่มีส่วนทำให้การใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ปัจจัยทางด้านงบประมาณ ในด้านการจัดสรรงบประมาณนั้นผู้บริหารควรจะต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอที่จะส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. การสอนของครู เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่า เขียนหลักสูตรได้ดีเพียงไรหรือไม่ แต่อยู่ที่การนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะไม่สัมฤทธิ์ผลถ้าปราศจากการสอนของครู ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอน การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม ฯลฯ เหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่จะชี้ชะตาของหลักสูตรทั้งสิ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้ ให้ความสะดวก ให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การสอนของครูและการเรียนของเด็กบังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ในการนำหลักสูตรไปใช้สิ่งที่ครูต้องทำ คือ

- ก. ตีความหมายของความมุ่งหมายแต่ละข้อ
- ข. ในการสอนแต่ละเรื่องควรมีหลักเกณฑ์ในการเตรียมการสอน
- ค. ครูต้องถามตัวเองก่อน เสมอด้วยคำถามดังนี้
 1. ต้องการให้เด็กได้รับข้อมูลอะไร เพื่อเด็กจะได้มีความพร้อมที่จะเข้าใจเรื่องที่จะสอน
 2. มีความเข้าใจหรือมีหลักการสำคัญ อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน ซึ่งเด็กควรจะได้รับ
 3. ทักษะอะไรบ้างที่ต้องการฝึกให้เด็กสามารถปฏิบัติในเรื่องที่สอน
 4. เด็กจะแสดงออกหรือมีทักษะ หรือพฤติกรรมอย่างไร จึงจะเป็นการยืนยันว่า การสอนของครูบรรลุผลสำเร็จ (สมิตร คุณากร 2523: 121-122)

จากองค์ประกอบทั้งสามประการนั้น สุนีย์ ลินตุเคชะ (ม.ป.ป.; 4-5) ได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนของการเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นตอนของการรวบรวมศึกษาข้อมูลและรายละเอียดทั้งหมดของหลักสูตร เริ่มต้นตั้งแต่หลักการ จุดมุ่งหมายโดยทั่วไป และจุดมุ่งหมาย เฉพาะวิชาที่ครูต้องสอน และ ลักษณะรายวิชาที่จะต้องสอน เพราะการศึกษารายละเอียดดังกล่าวแล้วนั้นจะมีผลต่อการเตรียมบันทึกการสอนได้อย่างดี และครูสามารถที่จะวางจุดมุ่งหมายการสอนได้ดีด้วย

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์นักเรียน โดยพิจารณาทั้งระดับความสามารถ ความสนใจ พื้นฐานความรู้เดิม เพื่อนำมาประกอบการจัดกิจกรรมการสอน ความแตกต่างระดับความสามารถ ความสนใจและความรู้ของนักเรียนเป็นความสามารถของครูที่จะจัดการสอนให้มีผลดี

ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมการสอน โดยคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้นั้นก็คือ กิจกรรมที่น่าสนใจ เด็กได้ร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา ร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ร่วมสรุปประเด็นของสาระบทเรียน ได้ซักถามให้เป็นที่เข้าใจ ทั้งนี้ อยู่ที่กลวิธีของครูและความสามารถที่จะปรับสภาพของนักเรียนให้เข้ากับกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การเสริมสื่อที่จะมีผลต่อการเร้าความสนใจให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ โดยที่ครูได้พิจารณาจาก วัย ประสบการณ์ เพศ ความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 5 การเตรียมการประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยวางความมุ่งหมายไว้ว่า ต้องการจะวัดผลเรื่องใด ลึกซึ้งเพียงใด และผลที่ต้องการคืออย่างไร เป็นคะแนนเก็บ หรือเป็นการทดสอบความรู้เบื้องต้น หรือเป็นผลสรุปการเรียนทั้งภาคและทั้งปีการศึกษา

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้จะเกิดขึ้นได้เมื่อมี "ผู้นำ" หลักสูตรไปใช้เท่านั้น ซึ่งผู้นำไปใช้ ก็จะต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาแก่นักเรียนนั่นเอง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชา ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่ต่างๆ บุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญมาก ในอันที่จะนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526: 185) โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เป็นตัวจักรกลที่สำคัญที่สุด หรือเป็น

กฎเกณฑ์สำคัญของการใช้หลักสูตร ซึ่งสมิธร คุณากร (2523: 132) ได้ให้ความเห็นว่า

หลักสูตรจะยังไม่สัมฤทธิ์ผลถ้าปราศจากการสอนของครู ครู เป็นตัวจักรสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอน การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะชี้ชะตาของหลักสูตรทั้งสิ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่คอยให้ความรู้ ให้ความสะดวก ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การสอนของครูและการเรียนของเด็กยังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น แท้จริงก็คือการบริหารทางด้านวิชาการนั่นเอง

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ใช้หลักสูตร โดยการบริหารและการบริการหลักสูตรหรือการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการ ภิญญา สาธร (2516: 252) กล่าวว่า "เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ" ดังนั้น ในการบริหารและการบริการหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อที่จะวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้.

(วิชัย วงษ์ใหญ่ 2525: 184)

1. การเตรียมการวางแผน เพื่อการใช้หลักสูตร
2. การเตรียมการจัดอบรมครู เพื่อใช้หลักสูตรใหม่
3. การจัดการสอนของครู
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การประชาสัมพันธ์
7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการเลือกสรรโครงการ
8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

สังจิต อุทรานันท์ (2527: 263-265) ได้แบ่งขอบข่ายงานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหารไว้ 4 ด้านดังนี้

1. งานเตรียมบุคลากร เพื่อการใช้หลักสูตร
2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและ

ความสนใจของครูแต่ละคน

3. การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร อันได้แก่ เอกสารหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนทุกชนิด

4. การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ครูผู้ใช้หลักสูตร

ดังนั้น งานบริหารและบริการหลักสูตรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมีดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการวางแผนงานเพื่อการใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรยุคภาษาคว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเพียงใด และการนำหลักสูตรมาปรับใช้ในโรงเรียนมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนจะหาได้ที่ไหน สถานที่ที่จะใช้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของยุคภาษาคว่า เอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่

2. การเตรียมการจัดอบรมครูเพื่อการใช้หลักสูตร ในการเตรียมจัดการอบรมครูเพื่อการใช้หลักสูตรถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร และการสอนโดยให้ครูได้รับรับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอน เทคนิคการสอนใหม่ๆ การใช้วัสดุกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งในการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรควร เป็นไปในลักษณะการประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ครูทุกคนได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาของหลักสูตร การสร้างกำหนดการสอน ประมวลการสอน การเลือกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และทดลองสอน เพื่อแก้ไขปรับปรุงโดยการทำงาน เป็นกลุ่ม หลังจากการอบรมครูแล้วผู้บริหารจะต้องคอยดูแลนิเทศและบริการครูอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร

3. การจัดครูเข้าสอน จะต้องพิจารณาถึงความรู้ความสามารถเฉพาะของครูผู้สอน เพราะครูจะมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของเด็ก ถ้าหากโรงเรียนขาดครูที่มีความรู้เฉพาะอย่างก็ควรจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชานั้นๆ ด้วย เหตุนี้การจัดครูเข้าสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าครูมีความรู้ความสามารถเฉพาะวิชาที่ตนสอนแล้ว จะทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ ช่วยให้การสอนดีขึ้น และผลที่ตามมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะอยู่ในเกณฑ์ดี

4. การจัดตารางสอน หลักการจัดตารางสอนควรคำนึงถึงวัย ความสามารถของผู้เรียน และการเรียนรู้ของวิชานั้นๆ ด้วย ไม่ควรใช้เวลาเท่าๆ กันเพราะลักษณะเนื้อหาวิชาบางวิชาแตกต่างกัน เช่น การจัดตารางสอนของการเรียนภาษาควรจัดเวลาให้เรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3-4 คาบ เพราะลักษณะการเรียนรู้จะเน้นการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและความเคยชินในการปฏิบัติงานจนเป็นนิสัย

5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การจัดทำกำหนดการสอน ประมวลการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียนและสื่อการเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดทำ เพราะสิ่งเหล่านี้จะมีส่วนช่วยเหลือครูในการวางแผนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอันที่จะส่งเสริมความสนใจและการเรียนรู้ของเด็ก ในการจัดทำสิ่งเหล่านี้อาจใช้วิธีรวมกลุ่มโรงเรียนพิจารณาจัดทำร่วมกัน และผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้บริหารหลักสูตรจะต้องให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ เช่น ระยะเวลางบประมาณ เป็นต้น

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียนและประชาชนในชุมชน เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องกระทำ เพื่อเผยแพร่การใช้หลักสูตรและเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนร่วมกันกับคณะครู-อาจารย์ในโรงเรียน มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่หลักสูตรให้มีความสอดคล้องตรงกัน และในการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรจะต้องระมัดระวังในเรื่องภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมาย เพราะอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดกันได้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะต้องกระทำติดต่อกันไปเป็นระยะๆ โดยโรงเรียนอาจจะขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ในท้องถิ่นช่วยในการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรด้วยก็ได้

7. การจัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการกิจกรรมต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมนี้รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นลำดับ เพราะการเรียนรู้ของเด็กนั้นไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนก็มีส่วนช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ ส่วนการเลือกสรรโครงการเพื่อบริการด้านวิชาการ ผู้บริหารสามารถกระทำได้หลายแบบ เช่น

การส่งครูไปศึกษาอบรมระยะสั้น การไปร่วมประชุมสัมมนา การไปศึกษาดูงานโรงเรียนต่างๆ การเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิตการฝึกปฏิบัติการ เป็นต้น

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ และจะต้องกระทำเป็นขั้นตอน ถ้าจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตรกำหนดไว้อย่างชัดเจน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงก็จะทำได้ง่ายและตรงจุดว่าการปรับปรุงควรจะเริ่มที่จุดใดบ้าง วิธีการที่จะทำนั้นจะทำอย่างไร และการประเมินผลหลักสูตรควรจะคำนึงถึงการประเมินผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวด้วย

ในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารนอกจากจะกระทำสิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว ผู้บริหารควรตระหนักในบทบาทและหน้าที่ในการบริหารและบริหารหลักสูตรอีกด้วย บทบาทของผู้บริหารในการบริหารและบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2525: 200-201)

1. เยี่ยมห้องเรียนเพื่อติดตามดูว่าครูมีวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นเพียงพอหรือไม่ และติดต่อประสานงานกับแหล่งต่างๆ เพื่อให้ได้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น
2. ส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
3. สนใจได้ถามปัญหาการเรียนการสอนที่ครูประสบ และช่วยแก้ปัญหา
4. จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนให้มีสภาพที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนที่ดี เช่น จัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้
5. ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความจำเป็น
6. จัดให้มีการเยี่ยมระหว่างชั้นเรียนโรงเรียนในกลุ่มและ/หรือโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างของการเรียนการสอนที่ดี และมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น
7. เสริมกำลังใจของครูด้วยการรับรู้ปัญหาของครู ยกย่องชมเชยในความพยายามของครูที่มีต่อการสอน อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน
8. พิจารณาความดีความชอบของครู โดยถือหลักว่างานสอนเป็นงานหลักของครู

๑. จัดให้มีการประชุมครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการที่จะใช้หลักสูตรให้ได้ผล

บทบาทของครูในการใช้หลักสูตร

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศทางการศึกษา ซึ่งจะบอกทิศทางแก่ครูที่จะนำนักเรียนไปสู่จุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้โดยตรง ด้วยการจัดประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆ แก่นักเรียน ซึ่งบทบาทของครูในการใช้หลักสูตรมีดังนี้ (วิชัย ราษฎร์ศิริ 2522: 117-118)

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร ให้เข้าใจอย่างชัดเจน และ ต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตร หนังสือเรียน แผนการสอน ตลอดจนวัสดุหลักสูตรอื่นๆ เพื่อจะได้เลือกใช้และแปลงไปสู่การสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ศึกษาวิธีสอนต่างๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตร หรือที่หลักสูตรแนะนำไว้ เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า การแบ่งกลุ่มอภิปราย ฯลฯ
3. ต้องใส่ใจศึกษาแสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ เช่น ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่สอนมา นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา วิทยาการใหม่ๆ และข่าวเหตุการณ์ต่างๆ
4. ต้องเตรียมการสอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตร โดยพยายามใช้แผนการสอน คู่มือครู บัตรงานให้เป็นประโยชน์
5. ทำการสอนทุกครั้งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การสอนในเรื่องหรือวิชาต่างๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง แล้วดำเนินการสอนไปตามจุดมุ่งหมาย ต้องวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทุกครั้ง ถ้านักเรียนยังไม่ผ่านพฤติกรรมใดๆ ต้องหาเวลาสอนซ่อม เสริมให้เสมอ
6. พยายามจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน
7. พยายามแสวงหา จัดทำ และใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น หรือสื่อการเรียนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
8. พยายามใช้แหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในโรงเรียน ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ด้านต่างๆ มาเป็นวิทยากร พา

นักเรียนไปทัศนศึกษาดูงานตามสถานที่สำคัญต่างๆ

๑. พยายามใกล้ชิดให้ความสนิทสนมแก่นักเรียน เพื่อจะได้ทราบถึงพื้นฐาน ความสนใจ ความถนัด และปัญหาของเด็กแต่ละคน เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการสอน อบรม ปกครอง แนะนำ และประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

การนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนและครู เป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตร บรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการนำหลักสูตรยวภาษาชาตระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องมีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของหลักสูตร และต้องตระหนักในบทบาทและทำหน้าที่ของตนตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอย่างเต็มความสามารถ

การใช้หลักสูตรยวภาษาชาตระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้วิชายวภาษาตเป็นวิชาบังคับ เลือกใน หลักสูตรประถมศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 เป็นต้นมานั้น ก็เพื่อที่จะมุ่งให้ผู้เรียน ได้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อันจะ เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมต่อไป ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนยวภาษาตในระดับ ประถมศึกษาจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 เป็นวิชาบังคับเลือกเรียน ได้แก่วิชายวภาษาต โดยใช้คาบเวลา เรียนร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัยที่กำหนดไว้ในแผนการสอนของแต่ละชั้น ซึ่งการเรียน ยวภาษาตนี้มุ่งที่จะเรียนโดย เน้นหนักทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติตามเนื้อหาของวิชาดังต่อไปนี้ คือ วิชาการภาษาต วิชาเสริมสุขภาพ วิชาปฐมพยาบาล และเคหพยาบาล การเรียนวิชายวภาษาต ตามหลักสูตรนี้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องแต่งเครื่องแบบยวภาษาต ไม่ต้องเป็นสมาชิกยวภาษาต ไม่ ต้องเสียเงินค่าบารุงสมาชิกยวภาษาต และโรงเรียนไม่ต้องขออนุญาต ตั้งหมู่ยวภาษาต แต่ถ้า จะตั้งเป็นหมู่ยวภาษาตจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาภาษาตไทย ว่าด้วย ยวภาษาต (กรมพลศึกษา 2528 : ค)

ประเภทที่ 2 เป็นวิชาเลือกเรียน ได้แก่วิชากิจกรรมยวภาษาต โดยใช้คาบเวลา เรียนที่เหลืออยู่ร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัย ซึ่งเวลาเรียนที่เหลืออยู่ร้อยละ 50 ของ

กิจกรรมสร้างนิสัย กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนเลือกเรียนกิจกรรมสร้างนิสัยอื่นๆ หรือเลือกเรียนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งถ้าโรงเรียนใดเลือกเรียนกิจกรรมยุวกาชาด ก็ให้เลือกเรียนกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดในแนวทางการจัดการเรียนการสอนยุวกาชาด พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน (อภิรักษ์ วงษ์ศิริ, สัมภาษณ์)

สาระสำคัญของหลักสูตรยุวกาชาดระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528

หลักการ

ยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่วางพื้นฐานให้สมาชิกยุวกาชาดได้มีความรู้และทักษะพอเพียงที่จะนำไปปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ของกาชาด เพื่อฝึกฝนให้สมาชิกมีอุดมคติในด้านศาสนาสุข มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และทำตนให้เป็นพลเมืองดี มีใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ .ป.ป.: 1)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน
2. เพื่อให้มีสุขนิสัยที่ดีในส่วนตัวและส่วนรวมทั้งทางกายและจิตใจ
3. เพื่อให้ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้
4. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มและใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีประสิทธิภาพแก่ตนเองและผู้อื่น
5. เพื่อให้เป็นผู้รู้คุณค่าในความเป็นไทย ชื่นชมและรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ และอนุรักษ์ธรรมชาติ
6. เพื่อให้มีใจเมตตากรุณา และมีไมตรีต่อเพื่อนร่วมโลก

(กองยุวกาชาด 2528: ค)

โครงสร้างเนื้อหา

หลักสูตรยวภาษาในระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 ได้แบ่งเนื้อหาวิชา
ออกเป็น 2 ประเภทคือ วิชายวภาษา และวิชากิจกรรมยวภาษา

1. วิชายวภาษา เป็นวิชาบังคับเลือกเรียน ที่สมาชิกยวภาษาแต่ละระดับ
ต้องเรียน ได้แก่วิชา

- 1.1 การภาษา
- 1.2 เสริมสุขภาพ
- 1.3 ปฐมพยาบาลและเคพพยาบาล

2. วิชากิจกรรมยวภาษา เป็นวิชาเลือกเรียน ได้แก่วิชา

- 2.1 ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.2 ทักษะในครอบครัว
- 2.3 ว่ายน้
- 2.4 การเล่นเกม
- 2.5 จักรยาน
- 2.6 เดินทางไกล
- 2.7 มรรยาทสังคม
- 2.8 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- 2.9 อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.10 ค่ายพักแรมในโรงเรียน
- 2.11 พี่เลี้ยงเด็ก

(พรทพทย์ ฎัประเสริฐ 2529: 12)

เวลาเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเวลาเรียนยวภาษาไว้ดังนี้

1. เวลาเรียนวิชายวภาษา ให้ใช้คาบเวลาเรียนร้อยละ 50 ของกิจกรรม
สร้างนิสัย โดยแบ่งตามระดับชั้นเรียนดังนี้

ป.1 - ป.2	มีคาบเวลาเรียน	40	คาบ
ป.3 - ป.4	มีคาบเวลาเรียน	60	คาบ
ป.5 - ป.6	มีคาบเวลาเรียน	40	คาบ

2. เวลาเรียนวิชากิจกรรมยุวกาชาด ใช้คาบเวลาเรียนซึ่งเหลืออยู่ ร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัย ในกรณีที่โรงเรียนเลือกเรียนกิจกรรมยุวกาชาด

กำหนดเวลาเรียนวิชายุวกาชาดและกิจกรรมยุวกาชาด

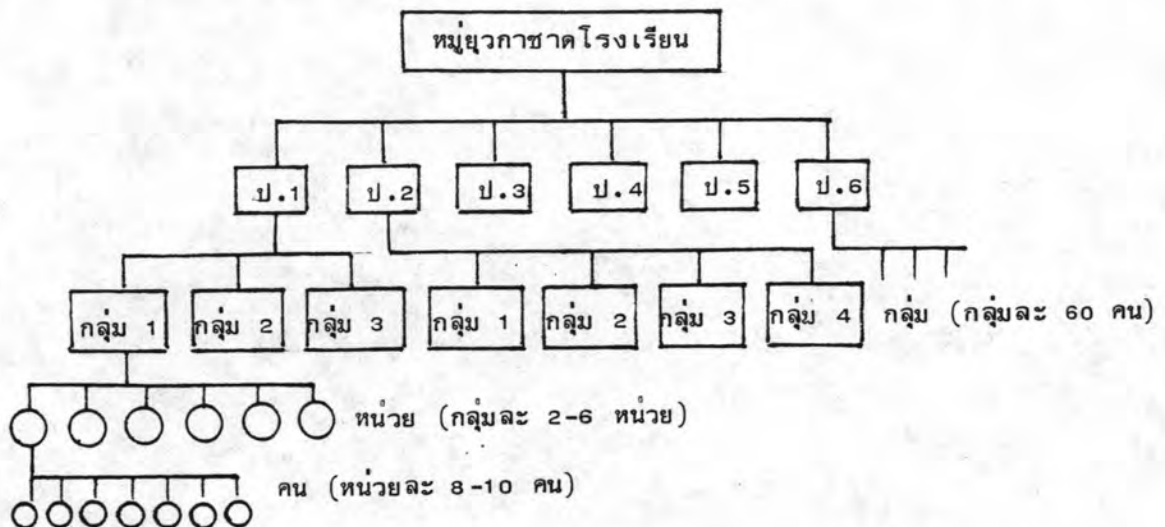
วิชา	จำนวนคาบเวลาเรียน		
	เตรียมยุวกาชาด ป.1-ป.2	ยุวกาชาดระดับ 1 ป.3-ป.4	ยุวกาชาดระดับ 2 ป.5-ป.6
วิชายุวกาชาด			
การกาชาด	20	24	18
เสริมสุขภาพ	20	36	10
ปฐมพยาบาลและเคหพยาบาล	-	-	12
รวม	40	60	40
วิชากิจกรรมยุวกาชาด	40	60	40
รวม	80	120	80

(สมาคมศึกษาสัมพันธ์ 2527: ไบแทรก)

สำหรับโรงเรียนที่ใช้เวลาที่เหลือร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัย เลือกเรียนวิชากิจกรรมยุวกาชาด โรงเรียนจะเลือกเรียนกิจกรรมใดก็ได้ แต่กิจกรรมที่เลือกต้องสามารถนำมาวัดผลตามจุดประสงค์ในสมุด ป.02 ของกิจกรรมสร้างนิสัยให้ครบทุกจุดประสงค์ และการจัดคาบเวลาเรียนครูผู้สอนต้องพิจารณาเลือกวิชาที่สมาชิกจะเรียนได้ครบกับเวลาที่เหลือร้อยละ 50 ของกิจกรรมสร้างนิสัย โดยใช้แนวทางการจัดกิจกรรมยุวกาชาด พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเวลาเรียนของแต่ละวิชาในกิจกรรมยุวกาชาดนั้นได้กำหนดไว้ให้ยืดหยุ่นได้ และจะมีวิชาบางวิชาที่ใช้เวลาเรียนสอนเฉพาะภาคฤดูร้อนหรือนอกห้องเรียน ส่วนการปฏิบัติจริงๆ นั้น ถ้าเวลาเรียนไม่พอจะต้องใช้เวลานอกเวลาเรียนทำการสอนจนสมาชิกสอบผ่านและได้เครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นๆ (กรมพลศึกษา 2527 ข: 7)

การจัดชั้นเรียน

สำหรับโรงเรียนที่ได้ขอตั้งหมู่ภาษาชาติ หรือเป็นหมู่ภาษาชาติโรงเรียนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับภาษาชาติกำหนดให้ โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีหมู่ภาษาชาติได้เพียง 1 หมู่เท่านั้น และการจัดชั้นเรียนให้แยกการเรียนออกไปตามลำดับชั้น ดังนี้

ในการดำเนินการสอน ควรจะดำเนินการสอนเป็นกลุ่มตามชั้นเรียน โดยมีครูผู้นำกลุ่มและรองผู้นำกลุ่มเป็นผู้สอน หรืออาจจะเชิญครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วยสอน สำหรับวิธีการสอนนั้น ก่อนทำการสอนทุกครั้งควรจะทำพิธีเปิด-ปิดการเรียนการสอนตามที่ได้ฝึกอบรมมา และเพื่อสะดวกแก่ครูผู้สอนกิจกรรมภาษาชาติในโรงเรียน เมื่อสอนจบในแต่ละเรื่องแล้วให้ดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตามลำดับ (กรมพลศึกษา 2527 ค: 57)

เอกสารหลักสูตร

เอกสารหลักสูตร คือวัสดุสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาชาติ เพื่อให้ครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาหาความรู้ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (วิชัย ราษฎร์ศิริ 2522: 61)

เอกสารหลักสูตรภาษาชาติแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เอกสารหลักสูตรสำหรับครู ได้แก่ หลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาษาชาติ คู่มือครูผู้สอนกิจกรรมภาษาชาติระดับประถมศึกษา แผนการสอนกิจกรรมภาษาชาติระดับชั้นต่างๆ แนวการจัดกิจกรรมภาษาชาติ พุทธศักราช 2525 ระดับประถมศึกษา นิเทศการเรียนการสอน ภาษาชาติ ฯลฯ

2. เอกสารหลักสูตรสำหรับนักเรียน ได้แก่หนังสือเรียนยวภาษาระดับต่างๆ ภาพลึงเรื่องนำรู้เกี่ยวกับยวภาษา ภาพประวัติภาษาด(การ์ตูน) ฯลฯ

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนคือ สิ่งต่างๆ ที่จะ เป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยเร้าความสนใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและเกิดความ เข้าใจบทเรียนมากขึ้น เป็นการประหยัดเวลาในการสอนของครูอีกด้วย ซึ่งสื่อการเรียนการสอนนี้ สุมณ อมรวิวัฒน์ และคณะ (2528: 7) กล่าวว้า "คือมือที่สามของครู ช่วยให้ครูสอนได้สนุกและมีประสิทธิภาพ"

เนื่องจากยวภาษาดเป็นกิจกรรมสร้างนิสัยที่เน้นทางสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักรักษาความสะอาด รู้จักประชาธิปไตยเพื่อยู่ร่วมกัน และรู้จักทำงานร่วมกัน ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีทางสังคมนั้น จรวยพร ธรณินทร์ และคณะ (2525: 163) ได้เสนอลักษณะของสื่อไว้ดังนี้คือ

1. สื่อที่ให้ประสบการณ์ตรง ได้แก่กิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติจริงหรืออยู่ในเหตุการณ์ด้วยตนเอง เช่น เคารพธงชาติ สุขปฏิบัติ มรรยาท บำเพ็ญประโยชน์ และแข่งกีฬา
2. สื่อที่ให้ความสัมพันธ์ เช่น ภาพยนตร์ ทีวี ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ การแข่งขันกีฬา การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การบำเพ็ญประโยชน์กิจกรรมของโรงเรียน
3. สื่อในรูปสถานการณ์จำลอง เช่น แสดงบทบาทสมมุติ หุ่นกระบอก แสดงละคร ใ้ว้าที่ อภิปราย
4. สื่อที่เป็นเอกสารและสิ่งพิมพ์ เช่น คู่มือครูการสอนลักษณะนิสัย คู่มือครูหนังสือเรียน ภาพลึงเรื่องนำรู้เกี่ยวกับยวภาษาด ไปสเตอร์เกี่ยวกับจรรยา ฯลฯ
5. วัสดุการสอนในรูปแบบอื่นๆ เช่น เศษผ้า เชือก ก้อนหิน ไม้กวาด ตามลักษณะกิจกรรมที่ต้องฝึก และสื่อการสอนที่ครูและนักเรียนจัดทำขึ้น เช่น บัตรภาพ บัตรคำ แผนภูมิ กะบะทราย และของเล่น

สำหรับสื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์ และประเภทวิธีการต่างๆ ที่กำหนดในแผนการสอนหรือแนวการจัดกิจกรรมยวภาษาด เป็นเพียงสื่อที่เสนอแนะไว้เท่านั้น ครูผู้สอนอาจนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น โดยเฉพาะการจัดหาอุปกรณ์และ

สื่อการเรียน เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรสนใจเป็นพิเศษ เพราะถ้ามีอุปกรณ์ใช้จะทำให้สะดวกในการสอน นักเรียนจะเกิดความสนใจในสิ่งที่จะต้องรู้ต้องปฏิบัติ เพราะการใช้อุปกรณ์เป็นเครื่องเร้า เป็นเครื่องทำให้รู้แนวทางปฏิบัติได้เอง เป็นสิ่งที่นักเรียนจะสนใจมากกว่าการพูด การเขียนชวนให้อยากทำอยากรู้ด้วยวาจา

การวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมีวิชา การภาษาฯ เสริมสุขภาพปฐมพยาบาล และเคหพยาบาล ให้โรงเรียนเป็นผู้วัดผลและจัดเก็บผลการประเมินผลโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอนและหัวหน้าสถานศึกษา

การวัดผลและประเมินผลวิชากิจกรรมภาษาอังกฤษ มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

1. วัดผลและประเมินผลโดยให้โรงเรียนดำเนินการและให้เครื่องหมาย โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอนและหัวหน้าสถานศึกษา

2. วัดผลและประเมินผลโดยกำหนดคุณสมบัติครูผู้สอน และผู้ประเมินผล ซึ่งมี 2 กิจกรรม คือ

2.1 พี่เลี้ยงเด็ก

2.2 วายน้ำ

กิจกรรมพี่เลี้ยงเด็ก ครูผู้สอนและผู้ประเมินผลจะต้องสำเร็จการอบรมหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งดังนี้ คือ

1. หลักสูตรผู้ให้การอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาภาษาอังกฤษ หรือ
2. หลักสูตรเจ้าหน้าที่บริหารงานภาษาอังกฤษ หรือ
3. หลักสูตรผู้นำภาษาอังกฤษ หรือ
4. หลักสูตรมารดาสงเคราะห์ และพี่เลี้ยงเด็ก

กิจกรรมวายน้ำ ครูผู้สอนและผู้ประเมินผลจะต้องมีความรู้ในการวายน้ำแบบใหม่ โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จวิชาเอกพลศึกษาที่ผ่านการเรียนวายน้ำจากสถาบันต่างๆ
2. สำเร็จการอบรมครูผู้สอนวายน้ำและ ครูผู้สอนสวัสดิภาพทางน้ำจาก

กองภาษาอังกฤษ

3. สำเร็จการอบรมครูสอนว่ายน้ำและครูผู้สอนสวัสดิภาพทางน้ำที่ทางจังหวัดจัดขึ้น (เมื่อกองยูวกาชาดมีโครงการจัดขึ้น หรือจัดดำเนินการโดยกรมพลศึกษา)

4. สำเร็จการอบรมครูสอนว่ายน้ำจากสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย หรือสถาบันต่างๆ จัดขึ้น

ในกรณีที่โรงเรียนหาครูที่มีคุณสมบัติดังกล่าวมาสอนและวัดผลไม่ได้ ก็อนุโลมให้ครูผู้สอนยูวกาชาดหรือผู้มีความรู้ความชำนาญและผู้มีประสบการณ์ทางว่ายน้ำแบบใหม่ เป็นผู้สอนวัดผลประเมินผลได้ เพื่อให้สอบผ่าน แต่ถ้าจะสอบวัดผลและประเมินผลเพื่อให้ได้รับเครื่องหมายกิจกรรมยูวกาชาดจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น (กองยูวกาชาด 2528 ข: 10-11)

การจัดการเรียนการสอนยูวกาชาด

การจัดการเรียนการสอน สมณ อมรวิวัฒน์ (2526: 4) กล่าวไว้ว่า "เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายคือ ครูใหญ่ ครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน..." ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทส่งเสริมและสนับสนุนให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะครูผู้สอนจะมีบทบาทมากที่สุด

การจัดการเรียนการสอนยูวกาชาด หลักสูตรกำหนดว่า การเรียนวิชายูวกาชาดมุ่งเรียนเน้นหนักในด้านทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปตามเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้คือ วิชาการภาษา วิชาเสริมสุขภาพ วิชาปฐมพยาบาล และเคหพยาบาล ส่วนการเรียนวิชากิจกรรมยูวกาชาดที่เป็นกิจกรรมให้เลือกเรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และการจัดการเรียนการสอนยูวกาชาดจะให้ผลดีนั้น กองยูวกาชาด (2527 ค: 34) ได้เสนอแนวทางการสอนแก่ครูดังนี้

ก่อนที่จะทำการสอนสมาชิกยูวกาชาด ครูควรจะเล่าประวัติกาชาดเป็นการชักชวนให้เด็กเลื่อมใสศรัทธาและเห็นประโยชน์ของการเป็นสมาชิกยูวกาชาด ครูควรจะเน้นถึงประโยชน์ของการเป็นสมาชิกยูวกาชาด โดยการนำตัวอย่างกิจกรรมต่างๆ ที่กาชาดและยูวกาชาดได้ให้บริการแก่บุคคลในชุมชนของตนเอง หรือใกล้เคียงในชาติหรือนานาชาติ นอกจากนั้นครูผู้สอนยูวกาชาดควรมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรและมีทักษะในเรื่องนี้ จะต้องเป็นผู้มีความเลื่อมใสศรัทธาในกิจการนี้ และควรมีพฤติกรรมเป็นตัวอย่างอันดีแก่สมาชิกยูวกาชาดอีกด้วย

หลักในการสอนยวภาษา

การจัดการเรียนการสอนยวภาษา ศรศรยิดหลักการสอนดังนี้คือ (กรมพลศึกษา 2527 ก: 34-36)

1. ขบวนการหมู่พวก เป็นหัวใจของวิชายวภาษาโดยมีกิจกรรม เป็นส่วนประกอบที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ การทำงานร่วมกัน มีการแบ่งสมาชิกยวภาษาออกเป็นหน่วยและเป็นกลุ่ม เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างทั่วถึง โดยมอบให้แต่ละหน่วยมีความรับผิดชอบตนเอง เป็นการฝึกให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยตนเองมิให้เป็นภาระแก่ผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบ ส่งเสริมความร่วมมือ เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์อันเดียวกัน ถือว่าการเรียนรู้เกิดจากการได้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดระบบหมู่หรือขบวนการหมู่พวกนั้นนำไปใช้ได้ 2 อย่าง

1.1 การจัดระบบหมู่ในกิจกรรม เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ การอยู่ค่าย พักแรม การเดินทางไกล ฯลฯ ควรจะให้สมาชิกแต่ละระดับมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการฝึกให้สมาชิกได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2 การจัดระบบหมู่ในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความพร้อมของสมาชิกที่จะเข้ารับการสอนให้อยู่ในระดับเดียวกันหรือวัยใกล้เคียงกันจึงจะได้ผล มิฉะนั้นจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายอันเนื่องมาจากมีความพร้อมแตกต่างกัน เช่น สมาชิกอยู่ในชั้นเดียวกันก็ควรจัดเป็นหน่วยหรือเป็นกลุ่มเดียวกัน

ผลจากการนำขบวนการหมู่พวกเข้าไปใช้ในการเรียนการสอน สมาชิกจะมีความรับผิดชอบร่วมกัน และจะทำให้เกิด

ก. ความพร้อมเพรียง พฤติกรรมที่สมาชิกแสดงออกจะทำให้เกิดรูปขบวนการทำงาน เป็นหมู่คณะ มีจุดมุ่งหมายของงานอันเดียวกัน และประสานสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน

ข. ทำให้เกิดระเบียบวินัย นอกจากสมาชิกจะรู้จักรักษาวินัยของตนเองแล้ว ยังต้องรักษาวินัยของหน่วยอีกด้วย ซึ่งจะนำไปสู่การรักษาระเบียบวินัยของสังคม หรือกฎหมายบ้านเมืองต่อไป

ค. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนร่วม ปฏิบัติงานโดยสำนึกถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง

2. ศรศรวางโครงการทั้งระยะสั้นและระยะยาว ที่จะนำเรื่องใดมาปฏิบัติ

เพื่อให้สมาชิกมีทักษะเพิ่มขึ้น ให้รู้จักเป็นผู้เล็งผลเลิศในการทำงาน ครูจะต้องวางแผนงานพร้อมกับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้รู้ถึงวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละบท และร่วมมือด้วยกันอย่างจริงจัง

3. การเรียนการสอนเน้นหนักไปในทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ ให้มีความคิดสร้างสรรค์และสนุกสนาน ควรใช้เพลงและเกมแทรกพอสมควร โดยเฉพาะเด็กเล็ก ควรใช้เพลงและเกมประกอบการสอนให้มาก คือครูต้องใช้จิตวิทยาการศึกษาประกอบ

4. ฝึกการบำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของยุวภาษา ควรหาโอกาสสอดแทรกในบทเรียน และรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนและช่วยบำเพ็ญประโยชน์นอกโรงเรียนตามความสามารถของสมาชิกและความต้องการของโรงเรียน ตลอดจนท้องถิ่น

5. ควรใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ หรืออื่นๆ เท่าที่จะสามารถหาได้มาประกอบการสอนให้มาก

6. การสอนวิชาแต่ละหมวด เช่น สุขศึกษา ปฐมพยาบาล สวัสดิศึกษา และโภชนาการ ควรสอนให้ติดต่อกันจนจบเนื้อหาของแต่ละวิชา แล้วประเมินผลเป็นตอนๆ ก่อนที่จะทำการสอนวิชาอื่นต่อไป ซึ่งจะได้ผลมากกว่าการที่จะสอนวิชาหนึ่งแล้วเว้นไปหลายสัปดาห์ เพื่อจะสลับกับวิชาอื่นแล้วกลับมาสอนใหม่อีก ทั้งนี้ย่อมอยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนว่าจะสอนวิชาอะไรก่อนหลัง การวัดผลหลายๆ ครั้งจะได้ผลดีกว่าการวัดผลเพียงครั้งเดียว

7. ควรหาโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ การศึกษาในห้องเรียนนั้นไม่เพียงพอ เพราะไม่ใช่ประสบการณ์ตรง ควรจัดให้เหมาะสมกับเวลา ระยะทาง และงบประมาณ

8. ควรส่งเสริมความเจริญงอกงามทุกๆ ด้านของเด็ก ครูควรแสวงหาช่องทางที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดและปฏิบัติในทางสร้างสรรค์ รวมทั้งให้เกิดความซาบซึ้งในความสำเร็จของผลงานที่ตนและหมู่คณะได้ปฏิบัติ

9. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนวิชาภาษาจะให้ได้ผลตามความมุ่งหมายนั้นจะต้องจัดอบรมควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะการฝึกอบรมคือขบวนการที่จะทำให้บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจ เจตนคติและทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนทำให้บุคคลนั้น เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้กิจกรรมวิชาพิเศษบางวิชาที่กำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะผ่านและได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ ต้องผ่านการอบรม

เช่น การอยู่ค่ายพักแรม การปฐมพยาบาล และ เภพพยาบาล เป็นต้น เพื่อต้องการ
 เน้นให้สมาชิกเยาวชนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ให้รู้จักการอยู่ร่วมกันตามขบวนการ
 หมู่พวก เพื่อเขาเหล่านั้นจะได้นำไปใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวันต่อครอบครัวและชุมชนต่อไป

10. ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษทุกครั้งไม่ว่าจะสอนแบบใด ก่อนที่ครูจะทำการ
 สอนควรให้มีพิธีเปิดการเรียนการสอนก่อน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกภาษาอังกฤษมีความกระตือรือร้นและ
 ตระหนักถึงสถานะของตนว่าขณะนี้ เป็น "เยาวชน" จะได้เกิดเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจของ
 ภาษาอังกฤษทั้งหลาย และเมื่อแยกย้ายกันไปเรียนจนครบตามกำหนดแล้ว ให้มาทำพิธีปิดการเรียน
 การสอนอีกครั้งหนึ่ง

วิธีการสอนภาษาอังกฤษ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ก็เป็นวิธีที่ใช้ในการสอนวิชาตามหลักสูตรปกติอยู่แล้ว
 เช่น การสาธิต การสร้างสถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทสมมติ การฝึกปฏิบัติจริง การพาไป
 ศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งครูจะต้องคิดเสมอว่า "สอนเด็กต้องคิดถึงเด็ก" และ "ไม่มีอะไรที่
 เด็กจะทำได้" ถ้ามีวิธีการและสื่อการเรียนให้เด็กเข้าใจและทำได้ตามขั้นตอน ให้โอกาส
 ในการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ ให้โอกาสในการฟัง ให้โอกาสในการใช้ความคิด ใช้การ
 พูดแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ เพื่อหาทางปฏิบัติให้เป็นผลตามจุดประสงค์ที่ต้องการให้เด็กได้
 เรียนรู้และปฏิบัติได้แล้ว เด็กย่อมมีความสามารถทั้งสิ้น เว้นแต่จะคล่อง ไม่คล่อง ช้าหรือเร็ว
 ตามอัตราของแต่ละคน แต่ละกลุ่ม จึงควรให้เวลาให้โอกาสแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ถ้าครูแบ่ง
 การฝึก การปฏิบัติ มาทำแทนเด็กแล้วเด็กจะทำได้ ไม่สนใจที่จะฝึกและเกิดความเบื่อหน่าย
 ไม่ชอบวิชานี้ไปในที่สุด ฉะนั้น ครูควรเป็นผู้คอยช่วย คอยสนับสนุน ไม่หวังผลสัมฤทธิ์จากการ
 ปฏิบัติของผู้เรียนสูงเกินไปแล้วครูก็จะพบความสำเร็จในการใช้วิชาภาษาอังกฤษและกิจกรรมภาษาอังกฤษ
 ในการเสริมประสบการณ์ชีวิตให้แก่เยาวชนของชาติในการ เป็นคนที่มีคุณค่าของครอบครัว ของชุมชน
 และของประเทศชาติในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้อย่างดียิ่ง (กรม
 พละศึกษา 2527 ง: ค)

วิธีสอนวิชาภาษาอังกฤษที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีดังนี้ คือ (วิระพันธ์ ทะไชย 2527:

1. การบรรยาย (Lecture)
2. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion)
3. การอภิปรายเป็นกลุ่ม (Group Discussion)
4. การระดมสมอง (Brain Stroming)
5. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
6. การสอนแบบสาธิต (Demonstration)
7. การสอนแบบฐาน (Point Method) ในการสอนแบบนี้จะแบ่งสมาชิกออกเป็น

เป็นกลุ่มๆ กลุ่มละประมาณ 20 คน ทั้งนี้ไม่ควรเกิน 7 กลุ่ม แล้วจัดให้เข้าเรียนตามฐานที่กำหนด สมมติว่าจะเรียนวิชาปฐมพยาบาล ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดหรือฐานให้เรียนตามหัวข้อที่มีความ ประสงค์จะให้สมาชิกผู้ภาษาชาติได้ฝึกภายในกำหนดเวลา ดังตัวอย่าง

ฐานที่ 1 ให้เรียน วิธีพันแผลโดยใช้ผ้าสามเหลี่ยม

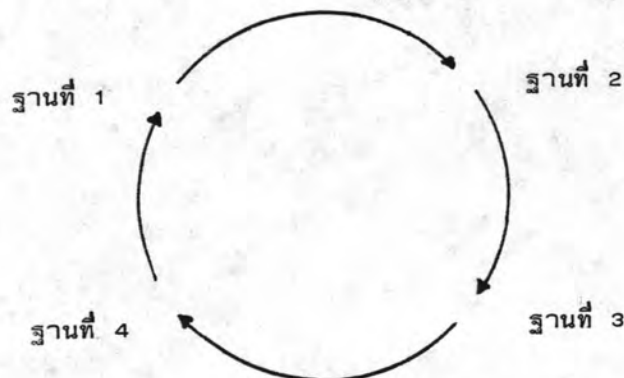
ฐานที่ 2 ให้เรียน การเข้าเฝือกชั่วคราว

ฐานที่ 3 ให้เรียน การขนย้ายผู้ป่วย

ฐานที่ 4 ให้เรียน การทำสลิง

การเปลี่ยนจุดหรือเปลี่ยนฐานของสมาชิกแต่ละกลุ่มให้เรียนตาม เข็มนาฬิกา

ดังรูป

ผู้ที่เรียนในแต่ละฐานจะ เปลี่ยนฐาน เมื่อได้ยินสัญญาณกทวิตหมดเวลา ทั้งนี้ ไม่ควรเกินฐานละ 15 นาที โดยวิธีนี้ทุกกลุ่มจะต้องเรียนครบทั้ง 4 ฐาน การเข้าเรียนหรือ เลิกเรียนตามฐานต่างๆ ให้เป็นไปตามวิธีการในพิธี เปิด-ปิด การเรียนการสอนวิชาภาษาชาติ

เมื่อสมาชิกแต่ละกลุ่ม เรียนหรือฝึกครบทั้ง 4 ฐานแล้ว ให้มีการทดสอบ เพื่อดูว่าในการแยกย้ายไปเรียนนั้น สมาชิกมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่และได้ผลเพียงใด ซึ่งก่อนและ หลังทดสอบควรมี เพลงและ เกมที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอนสอดแทรกด้วย

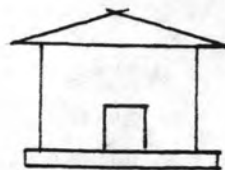
8. การสอนแบบกระท่อม (Clinic Method)

การเตรียมงาน

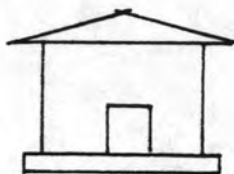
ให้สร้างกระท่อมอย่างน้อย 5 หลัง มุมใดมุมหนึ่งของสนาม ดังนี้

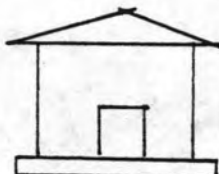
กระท่อมที่ 1 ครูที่ปรึกษา

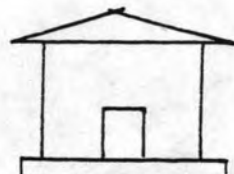
กระท่อมที่ 2 ครูวัดผล

กระท่อมที่ 3

กระท่อมที่ 4

กระท่อมที่ 5

กระท่อมที่ 1 จัดไว้สำหรับครูที่ปรึกษา

กระท่อมที่ 2 จัดไว้สำหรับครูวัดผล

กระท่อมที่ 3-4-5 เป็นกระท่อมที่เตรียมไว้สำหรับสมาชิกได้ศึกษา ใน

กระท่อมที่ให้สมาชิกศึกษานี้ จะต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบถ้วน เช่น ถ้าจะสอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ จะต้องมียังหนังสือคู่มือ ภาพประกอบ เพียงพอที่จะให้สมาชิกได้ศึกษา

การจัดให้เข้าเรียน

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นหน่วยๆ
2. หน่วยใดจะเข้าศึกษากระท่อมใดก่อนก็ได้ แต่ต้องไปทั้งหน่วย
3. ถ้าหน่วยใดไม่เข้าใจ ก็ให้หัวหน้าหน่วยไปสอบถามกระท่อมที่ 1 (ครูที่ปรึกษา) แล้วนำมาชี้แจงให้สมาชิกในหน่วยทราบ
4. เมื่อศึกษากระท่อมใด เข้าใจแล้วให้ไปทดสอบที่กระท่อมที่ 2 (ครูวัดผล)
5. ไปศึกษากระท่อมอื่นๆ ต่อไปจนครบ

หมายเหตุ วิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีสนามกว้างและอุปกรณ์การสอนครบ ควรใช้กับสมาชิกภูวภาษาฯระดับ 3 ขึ้นไป

การจัดการเรียนการสอนภาษาคนนอกจากจะใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ แล้ว ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม และได้ฝึกปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งการจัดกิจกรรมภาษาชาต จรรยาพร ธรณินทร์ (2525: 172-173) ได้เสนอกิจกรรมที่ควรจัดไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ฝึกให้เด็กรู้จักการป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพชีวิตของตนเองและผู้อื่น เช่น ร้องเพลงเกี่ยวกับสุขภาพ จัดมุมสุขภาพ จัดเวรทำความสะอาดห้องเรียน
2. กิจกรรมที่ฝึกให้เด็กรู้จักการบริการผู้อื่น เช่น การส่งบัตรอวยพรให้เพื่อนที่เจ็บป่วย ประดิษฐ์ของเล่นหรือของขวัญนำไปส่งสถานสงเคราะห์ หรือโรงพยาบาล เป็นต้น จัดตั้งกลุ่มสมาชิกไปบำเพ็ญประโยชน์ตามสถานที่ต่างๆ
3. กิจกรรมที่ฝึกให้เด็กรู้จักการสร้างมิตรภาพ และความเข้าใจกัน เช่น การจัดนิทรรศการ จัดทำสมุดภาพแลกเปลี่ยนแสดมภ์

การจัดการเรียนการสอน สุนีย์ สินธุเดชะ (ม.ป.ป: 6) ได้กล่าวว่า "การสอนเป็นทั้ง "ศาสตร์" และ "ศิลป์" เป็นความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคน ไม่เหมือนกัน และวิธีของใครย่อมเป็นวิธีของผู้นั้น" ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาชาตครูผู้สอนควรใช้ความสามารถที่พึงมี นำวิธีการสอนแบบต่างๆ ไปดัดแปลงหรือประยุกต์ให้เข้ากับกิจกรรมที่จะสอน แต่จะใช้วิธีสอนหรือจัดกิจกรรมแบบใดก็ได้ผลนั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูว่า จะให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้อะไร โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของแต่ละวิชาเป็นหลักและความพร้อมของนักเรียนประกอบด้วย เช่น ต้องการให้นักเรียนเกิดความกล้าในการแสดงความคิดเห็นก็ใช้แบบอภิปรายกลุ่มหรือแบบระดมสมอง ถ้าต้องการให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งเลื่อมใสศรัทธาในภาษาชาต ก็ให้ใช้การแสดงบทบาทสมมติหรือต้องการฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือหรือบริการผู้อื่น ก็อาจให้นักเรียนเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ ของโรงเรียน เช่น การดูแลนักเรียนชั้นที่เล็ก หรือเข้าร่วมกิจกรรมกับเหล่าภาษาชาตจังหวัด และถ้าต้องการให้นักเรียนรู้จักสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น ก็จัดให้อยู่ค่ายพักแรมกับโรงเรียนอื่น นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนภาษาชาตหากเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมใดตรงกับวิชาหรือกิจกรรมในหลักสูตรปกติซึ่งได้สอนมาอย่างดี หรือนักเรียนมีพื้นฐานในเนื้อหาวิชานั้นๆ แล้ว ก็อาจละเว้นในการสอนเนื้อหาวิชานั้น แต่ควรนำเวลาไปใช้ในการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น หรือนำกิจกรรมอื่นๆ มาฝึกเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมีความสุขสนานในการเรียนมากยิ่งขึ้น (กรมพลศึกษา 2529: 55)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

ด้วยหลักสูตรยุทธศาสตร์ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 เป็นหลักสูตรที่เริ่มประกาศใช้ในปีการศึกษา 2528 ดังนั้น งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรยุทธศาสตร์โดยตรงได้มีผู้จัดทำไว้น้อยมาก ผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ด้าน คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์

กาญจนา รุ่งทรานนท์ (2514: 25-26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผล การประชุมอบรมครูหลักสูตรผู้นำอนุภาคส่วนกลาง 2514 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยคือ คะแนน การทดสอบครูผู้เข้าประชุมอบรมหลักสูตร "ผู้นำอนุภาค" ซึ่งกองอนุภาค กรมพลศึกษา จัดดำเนินการและเก็บกระดาษคำตอบไว้ ผลการวิจัยพบว่า

1. การประชุมอบรมรุ่นต่างๆ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ครูได้รับความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหา วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมอนุภาคเพิ่มขึ้น

2. การประชุมอบรมวิทยาย่อย ประวัติศาสตร์ อนุภาค วัตถุประสงค์ ขั้วระเบียบ อนุภาค การศึกษานอกสถานที่ การอยู่ค่ายอนุภาค ขอบข่ายหลักสูตรและหลักสูตรการสอนวิชา อนุภาค ที่เลี้ยงเด็ก การวางแผนงานและโครงการ วิชาการใช้เวลาว่าง การช่วยเหลือผู้อื่น การประชุมอบรมวิชาเหล่านี้ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

3. การประชุมอบรมวิทยาย่อย ขบวนการหมู่พวก หมวดคหกรรมศาสตร์และวิชาการ ผลิตวิชาอนุภาค การอบรมประชุมวิชาเหล่านี้ได้รับผลพอใจ ครูได้รับความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น

4. การประชุมอบรมวิชาการจงใจ ครูไม่ได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น เพราะคะแนนการทดสอบครั้งหลังไม่สูงกว่าครั้งแรก และคะแนนทดสอบทั้งสองครั้งสูงเกือบเท่า คะแนน เดิม

5. การประชุมอบรมวิชาหมวดสุขศึกษา ครูไม่ได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น เพราะคะแนนการทดสอบก่อนการประชุมอบรมไม่สูงมาก และคะแนนการทดสอบหลังการประชุม อบรมก็ไม่สูงขึ้น

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2525: 97-100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูใหญ่จำนวน 120 คน ครูจำนวน 360 คน นักเรียนจำนวน 600 คน รวมทั้งหมด 1080 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมนักเรียนคือ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหา ในด้านงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ โรงเรียนขาดอุปกรณ์และสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม ขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น ครูดนตรี ครูสอนพลศึกษา และครูสอนลูกเสือ ยุวกาชาด ส่วนในด้านความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละประเภท ครูใหญ่ ครู และนักเรียน เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยมีความ เห็นว่ากิจกรรมเหล่านี้ฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความสามัคคี รู้จักเสียสละ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่ง สอดคล้องกับการวิจัยของ อุมมา ศิริเสาวลักษณ์ อ้างถึงใน กาญจนา รุ่งทรานนท์ (2514: 14) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของนักเรียนหญิงในระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อกิจกรรมอนุภาษาชาต ในจังหวัด นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนหญิงส่วนใหญ่สนใจในกิจกรรมอนุภาษาชาต เห็นว่ามีประโยชน์ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์
2. นักเรียนส่วนมากเข้าใจวัตถุประสงค์อนุภาษาชาตดี แต่ไม่เข้าใจเรื่องคุณสมบัติของสมาชิกว่า ผู้ชายก็เบ็ดสมาชิกอนุภาษาชาตได้ และเข้าใจว่าเป็นวิชาในหลักสูตรสามัญ
3. นักเรียนชอบการฝึกที่ครูใช้แล้ว และเห็นว่าควรมีคะแนนรวมในการสอบไล่ปลายปี
4. นักเรียนเห็นว่าวิชาการของหลักสูตรอนุภาษาชาตนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สุนิตย์ เทวารุทธ (2527: 77) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย กลุ่มตัวอย่างคือ ครูจำนวน 619 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมสร้างนิสัยในหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่จัดเรียน ตามลำดับดังนี้คือ ลูกเสือจัดเป็นอันดับหนึ่ง ที่รองลงมาคือ ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และ เนตรนารีเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวดี ศิริรังคะเปาระ (2522: 79) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร

จำนวน 100 คน ครู 100 คน และนักเรียน 300 คน รวมทั้งหมด 500 คน ของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดมากที่สุดใน
โรงเรียนประถมศึกษา คือ กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด รองลงมาคือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และ
กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมที่จัดน้อยที่สุดคือ กิจกรรมมุขกสิกร ยุวสหกรณ์

จิราภรณ์ ทิรัญ เกื้อ (2528: 133) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสำรวจกิจกรรมสร้าง
นิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน
420 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมเพื่อพัฒนาการทางสังคมที่โรงเรียนจัดมากที่สุดใน เขตเฉลี่ย
ร้อยละ 90 ขึ้นไปคือ จัดกลุ่มนักเรียนดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารสถานที่ของโรงเรียน
กิจกรรมวันบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน กิจกรรมอันดับรองลงมาใน เขตเฉลี่ยร้อยละ 80-89
คือ ประชุมนักเรียนประจำสัปดาห์ ผู้บังคับบัญชานำลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ไปบำเพ็ญ
ประโยชน์ต่อสาธารณะ จัดนักเรียนโตดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นเล็กๆ และกิจกรรมที่จัดน้อยที่สุด
ต่ำกว่าร้อยละ 39 คือจัดชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ จัดชุมนุมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และ
จัดการสหกรณ์ฝึกหัดสำหรับนักเรียน

คุณหญิงบรรจง นิวาสะบุตร (2525: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ปัญหาการเรียน
การสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย
ผู้บริหาร 138 คน ครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด 272 คน และสมาชิกยุวกาชาด 1890 คน ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา 140 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินงานกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนมัธยม
ศึกษา นักเรียนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหากิจกรรมยุวกาชาดที่เรียนมีความซ้ำซ้อนกัน ขาดแคลน
อุปกรณ์การฝึกภาคปฏิบัติและหนังสือสำหรับค้นคว้า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและ
เพลงประกอบการเรียนการสอน แต่ต้องการให้เพิ่มกิจกรรมพิเศษตามหลักสูตรยุวกาชาดและการ
สอนภาคปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาดมีความเห็นว่า ควรกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมยุวกาชาด
เป็นรายคาบ อุปกรณ์การฝึกภาคปฏิบัติและหนังสือค้นคว้ายังมีไม่เพียงพอ ครูไม่ได้รับพิจารณาให้ลด
ชั่วโมงสอนปกติ ต้องการให้มีกิจกรรมอาสาสมัครและกิจกรรมยุวกาชาดอื่นๆ เกี่ยวกับเครื่อง
แบบครูสนับสนุนว่า ทั้งนักเรียนและครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาดควรแต่ง เครื่องแบบทุกครั้งที่มีการ

สอนหรือทำกิจกรรมยวภาษาชาติ และโรงเรียนควรให้การสนับสนุนกิจกรรมยวภาษาชาติทางด้าน
การเงิน

3. ผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับยวภาษาชาติในเกือบทุกด้าน เช่น การเข้าร่วมในพิธีต่างๆ ของยวภาษาชาติ สนับสนุนการเข้าค่ายยวภาษาชาติ ติดตามและปรับปรุงการบริหารงานสำหรับกิจกรรมด้านที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควรคือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสิ่งของระหว่างยวภาษาชาติต่างโรงเรียน และยวภาษาชาติต่างประเทศ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารยวภาษาชาติ ปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนประสบอยู่คือ การขาดแคลนครูวิชาการและครูที่สอนกิจกรรมยวภาษาชาติ รวมทั้งปัญหาการที่ครูบางส่วนไม่ต้องการอบรมผู้นำยวภาษาชาติ

วิภาวดี ผลเจริญ (2524: 155) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ ในเขตการศึกษา 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 160 คน ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 176 คน รวมทั้งหมด 336 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีปัญหามากในเรื่อง วิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับวัดผลและการเชิญวิทยากรในชุมชนและจากที่อื่นมาสอนนักเรียน รองลงมามีปัญหาปานกลางในเรื่องการหางบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ความรู้ความเข้าใจในการจัดหาและสร้างสื่อการเรียนที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การใช้เทป เครื่องดนตรี รูปภาพ แผนภูมิประกอบการสอน หรือการสาธิตของครู ความแตกต่างในความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดกิจกรรมยวภาษาชาติ เนตนาการหรือผู้นำเพ็ญประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เช่น การประกอบอาหาร การปฐมพยาบาล การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม การจัดกิจกรรมเพื่อนิสัยรักสวยรักงาม รักการค้นคว้าทดลอง เห็นคุณค่าและประโยชน์ของศิลปะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน และการสอนพลศึกษาให้ครบตามแผนการสอนภายในเวลาที่กำหนด 120 คาบ

มินา คงสุริยะนาวิณ (2529: 78-88) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับการจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ศึกษานิเทศก์จำนวน 332 คน ผู้บริหารจำนวน 464 คน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

จำนวน 862 คน รวมทั้งหมด 1,658 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการจัดเนื้อหาและแนวทางการปรับปรุงเนื้อหาในหมวดกิจกรรมสร้างนิสัยมีปัญหาปานกลาง ส่วนแนวทางการปรับปรุงมีผู้ตอบว่า ควรกำหนดให้ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นวิชาบังคับหรือบังคับเลือก แต่ให้ยืดหยุ่นเวลาใน 80 คาบ และควรมีรายละเอียดของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมสร้างนิสัยอื่นๆ ให้เห็นชัดเจนในแผนการสอน

สุนันท์ วชิรมนตรี (2529: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการสอนยุวกาชาดในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารยุวกาชาด และครูผู้สอนยุวกาชาด จำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดกิจกรรมการสอนยุวกาชาดในทัศนะของผู้บริหารยุวกาชาดและครูผู้สอนยุวกาชาด มีความเห็นตรงกัน เกี่ยวกับการปฏิบัติมากในอันดับที่หนึ่งได้แก่ด้านบุคลากรคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนยุวกาชาด เข้ารับการอบรมยุวกาชาดแล้วนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดแก่ครูในโรงเรียน อันดับที่สองได้แก่ด้านการจัดกิจกรรมคือ ครูผู้สอนยุวกาชาดแต่งกายได้ถูกต้องและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ยุวกาชาด อันดับสามได้แก่สถานที่คือ ผู้บริหารเห็นว่าสนามโรงเรียนมีความเพียงพอปริมาณยุวกาชาดที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยุวกาชาด ครูเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยุวกาชาดใช้สถานที่อันเหมาะสม เช่น สนาม ห้องประชุม อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านงบประมาณคือการใช้จ่าย เงินบำรุงยุวกาชาดในโรงเรียนมีการดำเนินงานโดยคณะกรรมการการเงินยุวกาชาด

ปัญหาการจัดกิจกรรมการสอนยุวกาชาดในทัศนะของผู้บริหารยุวกาชาดและครูผู้สอนยุวกาชาด มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัญหาเป็นอันดับที่หนึ่งได้แก่ด้านงบประมาณคือ โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ปัญหาอันดับสองได้แก่ด้านสถานที่คือ โรงเรียนไม่มีห้องยุวกาชาดสำหรับเก็บสื่อการสอนและผลงานของยุวกาชาด อันดับที่สามได้แก่ด้านการจัดกิจกรรมคือ ครูผู้สอนไม่มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล ปัญหาอันดับสุดท้ายได้แก่ด้านบุคลากรคือ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของยุวกาชาด

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นกล่าวได้ว่า โรงเรียนต่างๆ เลือกสอนกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด เพราะเห็นว่าลูกเสือและยุวกาชาดฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้เป็นอย่างดี และปัญหา

ต่างๆ ที่โรงเรียนประสบคือ เนื้อหากิจกรรมภาษาชาดมีความซ้ำซ้อน อุปกรณ์และหนังสือค้นคว้า มีไม่เพียงพอ ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และขาดครูผู้สอนกิจกรรมภาษาชาด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2524: 6-17) ได้วิเคราะห์รายงานการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของศึกษานิเทศก์ 51 จังหวัดทั่วประเทศ พบอุปสรรคที่ทำให้ครูมีปัญหาไม่สามารถปฏิบัติตามแนวการใช้หลักสูตรที่วางแผนไว้ได้ครบถ้วนเท่าที่ควรจะเป็นดังต่อไปนี้

- ครูไม่ได้รับการอบรม เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและวิธีการสอนตาม แนวหลักสูตรใหม่
- ครูไม่เข้าใจในแนวการปฏิบัติที่ถูกต้องของหลักสูตรใหม่
- ครูขาดขวัญกำลังใจและความกระตือรือร้น
- หลักสูตรมีขั้นตอนและงานที่ครูต้องปฏิบัติตามมากเกินไป
- ขณะครูขาดความร่วมมือประสานงานกันทั้งภายในและระหว่าง โรงเรียน
- ครูขาดวัสดุอุปกรณ์การสอนและทรัพยากร
- ครูขาดทักษะในการสอน
- ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจและสนับสนุนงานวิชาการ
- ผู้ปกครอง ไม่สามารถส่งเสริมด้านการเรียนการสอน
- ครูไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อย่างทั่วถึง

ศักดิ์สิทธิ์ ชัยยสุวรรณ (2526: 105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวบ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครูตามแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแตกต่างในการปฏิบัติของครูตามแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มี 10 ตัวแปร เรียงตามลำดับความสำคัญและจัดกลุ่มได้ 4 กลุ่มคือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.2 ความสามารถในการสอนของครู
2. ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน
 - 2.1 ความสัมพันธ์ของครูภายในโรงเรียน

- 2.2 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
- 2.3 การบริหารโรงเรียน
3. ปัจจัยเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 3.1 ความซับซ้อนของหลักสูตร
 - 3.2 การนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
 - 3.3 ประสิทธิภาพการอบรมหลักสูตร
4. ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน-ผู้ปกครอง
 - 4.1 จำนวนนักเรียนที่ผ่านชั้น เด็กเล็ก
 - 4.2 การสนับสนุนของผู้ปกครองนักเรียน

ประชา ลิกขปัญญา (2524: จ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติจริงในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณเองได้ปฏิบัติมากในด้านการช่วยเหลือครูในการปรับตัว อุปกรณ์การสอน การปรับปรุงวิชาชีพครู และการส่งเสริมการค้นคว้าทดลอง แต่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อย ส่วนกิจกรรมในด้านหลักสูตร การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติบ้างถึงแม้จะไม่มากนัก แต่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารไม่ได้ปฏิบัติ

ชัชเจน ไทยแท้ (2528: 8) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ได้จัดให้มีหรือปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่งาน 3 ประเภทคือ งานวิชาการหรืองานการเรียนการสอนโดยตรง งานพัฒนาภายในโรงเรียน งานสนับสนุนและบริการการเรียนการสอน และปรากฏว่า งานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการหรือการเรียนการสอนโดยตรงที่มีจำนวนโรงเรียนจัดหรือปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดให้ครูได้ทำและปรับตารางสอนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน งานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูภายในโรงเรียนที่มีจำนวนโรงเรียนจัดหรือปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดให้มีการสร้างเสริมประสิทธิภาพของครู เช่น การพาครูไปศึกษาดูงาน การอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และงานที่เกี่ยวข้องกับงานสนับสนุนและบริการการเรียนการสอนที่มีจำนวน

โรงเรียนจัดหรือปฏิบัติมากที่สุดคือ งานการจัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือของโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนและให้ได้ผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

เรแกนและลีทวูด (Regan and Leithwood 1974: 10-64) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรสำเร็จรูปสำหรับนักเรียนอนุบาลในเมืองออนตาริโอ (Ontario) ประเทศแคนาดา โดยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม พบปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักสูตรดังนี้

ปัจจัยเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เจตคติต่อหลักสูตร ปรัชญาเกี่ยวกับหลักสูตร

ปัจจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ความชัดเจนของหลักสูตร การฝึกอบรมผู้ปฏิบัติ วิธีการเผยแพร่แนวความคิดแนวปฏิบัติ การนิเทศและติดตามผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร ได้แก่การสนับสนุนของผู้บริหาร และการนิเทศติดตามผล

ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่นิสัยและความสามารถของนักเรียน ทศนคติของนักเรียน ค่อกิจกรรมหลักสูตร

ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่เจตคติของผู้ปกครองนักเรียนต่อหลักสูตร

เชสเตอร์ (Chester 1966: 286-288) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษา โดยสอบถามผู้บริหารการศึกษา จำนวน 708 คน สรุปผลการศึกษาได้ว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารวิชาการมีสมรรถภาพสูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูมีภาวะรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรม สาธิตวิธีการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่างๆ จัดอภิปรายปัญหา การปรับปรุงการสอน จัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสลับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียน และสังเกตการสอน จัดทหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการและการประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผลและติดตามผลการประชุมปฏิบัติการ การสาธิตการสอน จัดปรุมนิเทศครูใหม่ ทหาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อไม่ให้ครูเสียกำลังใจ ให้ครูมีเวลาสำหรับงานสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุทัศนวัสดุอุปกรณ์การสอน จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความที่เกี่ยวกับวิชาชีพครูเพื่อปรับปรุง

เทคนิคการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเชื่อมต่อเรียน และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง พาหนะและค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

จากการศึกษาเอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว บุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การเรียนการสอนยุคภาษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ได้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรยุคภาษานั้นคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารหลักสูตร มีความสามารถในการบริหารงานทางด้านวิชาการ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีความรู้และทักษะในการสอนตามคู่มือครูหรือแผนการสอนของหลักสูตรยุคภาษาเป็นอย่างดี